

MÁTÉSZALKA VÁROS ÖNKORMÁNYZAT
Polgármesterétől
Mátészalka, Hősök tere 9.
Tel.: 44/501-358; Fax.: 501-360
E-mail: polgarmester@mateszalka.hu

Száma: 1672-3/2019.

ELŐTERJESZTÉS
- a Képviselő-testülethez -

Mátészalka Város Önkormányzat által ellátott gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak értékeléséről, illetve a szakmai munka értékeléséről

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban Gyvt.) 94.§ (1) bekezdése értelmében a települési önkormányzat feladata a gyermekek védelme helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése.

Mátészalka Város Önkormányzata a számára előírt kötelezettségeinek a gyermekvédelmi rendszer alábbi ellátásaival és intézkedéseivel tett eleget az elmúlt évben:

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény
- gyermekétkeztetés

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- gyermekjóléti szolgáltatás (család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ)
- gyermekek napközbeni ellátása (bölcsőde)
- gyermekek átmeneti gondozása (helyettes szülő)

A gyermekvédelmi gondoskodást keretében tartozó hatósági intézkedések:

- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása.

Mátészalka Város Önkormányzata a személyes gondoskodás körébe tartozó gyermekjóléti alapellátásokat a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézményi Társulás által fenntartott Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények útján biztosítja.

Az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak átfogó értékeléséről

A Gyvt. 96. § (6) bekezdése értelmében a települési önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig átfogó értékelést készít, melyet a képviselő-testületnek meg kell tárgyalnia.

Az átfogó értékelés tartalmazza mindazokat a követelményeket, melyeket a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 10. számú melléklete előír az önkormányzatok számára.

Az értékelés a fentiek alapján bemutatja

- a település demográfiai mutatóit, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira,
- az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítására vonatkozó adatokat,
- az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat,
- a felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatait, a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapításokat,
- jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározását a Gyvt. előírásai alapján,
- a bűnmegelőzési program főbb pontjait, valamint a gyermekkorú és fiatalok bűnelkövetőkre vonatkozó adatokat, a bűnelkövetés okait
- a civil szervezetekkel való együttműködést.

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló átfogó értékelés a határozat-tervezet mellékletét képezi.

A szakmai munka értékeléséről

A Gyvt. 104. § (1) bekezdés e) pontja értelmében a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet ellátó állami intézmény fenntartója ellenőrzi és évente egy alkalommal értékeli a szakmai munka eredményességét, a szakmai program végrehajtását. Ugyanezen § (4) bekezdése szerint az állami és nem állami intézmény fenntartója a szakmai munka eredményességét különösen a Névjegyzékben szereplő szakértő által készített szakértői véleménye, a gyámhatóság szakmai ellenőrzése, illetve az intézmény által készített beszámoló alapján értékeli.

A Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézményi Társulás Társulási Tanácsa hagyja jóvá az Intézmény által nyújtott szolgáltatások szakmai programját. A gyermekjóléti alapellátások szakmai programjai a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (a továbbiakban Nmr.) 4/A. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően készültek. A szakmai programok többek között tartalmazzák az ellátandó célcsoport és ellátandó terület jellemzőit, az adott szolgáltatás célját, feladatát, alapelveit, valamint a feladatellátás szakmai tartalmát, módját, a biztosított szolgáltatások formáit, körét, rendszerességét, valamint a szolgáltatási típusnak megfelelően a gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok jellegét, tartalmát, módját, az ellátás igénybevételének módját, a szolgáltatásról szóló tájékoztatást.

A Család- és Gyermekjóléti Központ, a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, valamint a Bölcsőde elkészítette a 2018. évi tevékenységéről szóló beszámolóját. Az éves beszámolóknak a szakmai programokban meghatározott célok megvalósulásáról, a feladatok végrehajtásáról adnak tájékoztatást a gyermekjóléti alapellátást végző szervezeti egységek, mely alapját képezi a szakmai munka értékelésének. Az intézményi beszámolók, az előterjesztés mellékletét képező átfogó értékelés a szakmai tevékenység bemutatásán túl adatokat tartalmaz az igénybe vevők számáról, a szakmai tevékenységek, szolgáltatások igénybevételéről, a hatósági tevékenységekről, a jelzőrendszer működéséről.

A Család- és Gyermekjóléti Központ (továbbiakban: Központ) a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények tagintézményeként önálló szakmai egységként működik, ahol önálló szakmai egységet képez a család- és gyermekjóléti szolgáltatás feladatait ellátó alapellátási, valamint a család- és gyermekjóléti központ

feladatait ellátó hatósági tevékenységekhez kapcsolódó és speciális szolgáltatásokat nyújtó munkacsoport.

A Központ 2016. január 1-jével kezdte meg működését, a szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzése a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal SZ/113/00196-12/2016. számú határozata alapján történt, mely bejegyzés határozatlan idejű.

A Központ – jogszabályi kötelezettségének eleget téve – 2018. szeptember 1. napjától indította be az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet a járás köznevelési intézményeiben, emiatt a szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett adatok módosítására nem volt szükség. A központ ellátási területe a mátészalkai járás 26 településére kiterjed. 9 esetmenedzser, 3 szociális segítő, és 1 vezető látja el a központ feladatait. 1 fő esetmenedzser munkaidejének felében járási jelzőrendszeri tanácsadóként tevékenykedik. A központban dolgozó esetmenedzserek a területi megközelíthetőséget és a településeken ellátandó családok számát figyelembe véve, meghatározott település(ek)en végzik tevékenységüket.

Az Nmr. rendelet alapján 1000 fő köznevelési intézményben nyilvántartott gyermekre vetítve 1 fő óvodai és iskolai szociális segítő alkalmazása vált szükségessé. A járásban a 2017/2018. tanév statisztikai adatai alapján a járásban működő óvodák, általános és középiskolák tanulóinak létszáma 10449 fő volt. Szeptemberben 5 fő, október hónapban 2 fő, november hónapban 2 fő kezdte meg tevékenységét, azaz év végére már 9 főt foglalkoztatott a Központ óvodai és iskolai szociális segítőként. További egy fő 2019 januárjában kezdi meg óvodai és iskolai szociális segítői feladatait.

A szakmai programban megfogalmazott cél, hogy az alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.

A szolgáltatás alapelvei:

- nyitottság elve
- egységes szakmaiság elve
- a személyiségi jogok védelmének elve
- esélyegyenlőség és egyenlőség elve
- a gyermek legjobb érdekének szolgálata
- a család önállóságának elve
- a célszerűség elve
- a legkisebb kényszer elve
- a hátrányos megkülönböztetés és az ellátással való visszaélés tilalma

A Központ a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében

- utcai szociális munkát,
- kapcsolattartási ügyeletet,
- kórházi szociális munkát,
- iskolai szociális munkát, szeptember 1-jétől óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatást,
- készenléti szolgálatot,
- jogi, valamint pszichológiai tanácsadást biztosít.

A gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági intézkedésekhez tartozó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet a Központ esetmenedzserei látják el. A központ

szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgáltatók számára, járási jelzőrendszeri tanácsadó útján koordinálja a járás területén működő jelzőrendszerek munkáját.

Az iskolai szociális munka, mint önként vállalt feladat keretében 2018. augusztus 31-ig nyújtottak segítséget a gyermek családját, a gyermek iskolai életét érintő problémák feloldásában, a gyermek, a szülő részére nevelési problémák esetén. 2019. szeptember 1-jétől a Központ kötelező feladata az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás.

Az Intézményben pályázati forrásból szociális diagnózis felvételi szakértő is tevékenykedett a mátészalkai járás területén. A szakértő 36 fő (ebből 14 fő mátészalkai) esetében készítette el a szociális diagnózis felvételi adatlapot. A szociális diagnózis készítése 2019. január 1-jétől kötelező feladata a Központnak.

A Mátészalkai Polgármesteri Hivatal belső ellenőre a képviselő-testület által elfogadott 2018. évi ellenőrzési terv alapján vizsgálta, hogy a Központ a feladatait a jogszabályi előírások szerint végzi-e. A Központ működésének vizsgálata során javaslat nem került megfogalmazásra, intézkedési terv készítésére nem volt szükség.

2016. január 1-je óta a gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató – a család- és gyermekjóléti szolgálat - keretében működtethető. A **Család és Gyermekjóléti Szolgálat (továbbiakban Szolgálat)** a szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzése a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal SZ/113/00196-12/2016. számú határozata alapján történt. Az engedély alapján a szolgálat ellátási területe Mátészalka, Jármi, Nagydobos, Nyírkáta, Nyírmeggyes, Nyírcsaholy, Papos településekre terjedt ki. 2018-ban Ópályi Község Önkormányzat Képviselő-testület kezdeményezésére az ellátási terület Ópályi településsel bővült. A család- és gyermekjóléti szolgálat bejegyzése ideiglenes hatályúvá módosult, mivel a szolgáltatás személyi feltételei csak részben biztosítottak. Az Nmr. 1. számú melléklete, valamint az ellátott családok száma értelmében a család- és gyermekjóléti szolgálat keretében legalább 18 fő jogszabályi előírásoknak megfelelő szakképzettséggel rendelkező családsegítő alkalmazása előírt, a jelenleg alkalmazott 14 fővel ellentétben.

A családsegítő szolgáltatás célja a szociális és a mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek, családok életvezetési képességének megőrzése, az ilyen helyzethez vezető okok megszüntetése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése.

A szolgáltatás csökkenteni kívánja, illetve meg kívánja szüntetni a településen élő szociálisan rászorult családok és személyek hátrányait, krízishelyzetét. A település demográfiai, statisztikai mutatói szerint magas a hátrányos helyzetű családok és az idős lakosság száma, ami jelzi annak fontosságát, hogy az alapszolgáltatások biztosítottak legyenek a lakosság számára.

A családsegítés keretében a Szolgálat biztosítja

- a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- a családgondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- a közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést,
- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adóssághalakkal és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékkal élők, a krónikus betegek, a

szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,

- a kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat,
- kötelező szociális diagnózis elkészítésében közreműködik a járasszékhely településen működő családsegítést ellátó szolgáltatóval.

Gyermekjóléti szolgáltatás fő feladata, hogy elősegítse a gyermek testi és lelki egészségének fejlődését, a családban történő nevelkedését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését szolgálja. Ez a gyermek érdekeit védő speciális, személyes, szociális szolgáltatás a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával védi a gyermek testi és lelki egészségét, elősegíti családban történő nevelkedését. Megelőzi, illetve megszünteti a gyermek veszélyeztetettségét. A Szolgálat célja, hogy az intézmény működési területén élőknek segítséget nyújtson a legközvetlenebbül fenyegető negatív hatások kivédésében, illetve abban, hogy képessé váljanak különböző problémáik önálló megoldására. Fontos feladatnak tekintik a családok, csoportok, közösségek szociális és mentális szükségleteinek feltárását, közvetítését és a megoldás elősegítését, a preventív lehetőségek kidolgozását és működését, a családok összetartó erejének megőrzését, támogatását, illetve az átmenetileg sérült vagy hiányzó családi funkciók helyreállításának elősegítését. A Szolgálat – összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal – szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. Tevékenysége körében a Gyvt. 39. §-ában és az Szt. 64. § (4) bekezdésében foglaltakon túl ellátja a Gyvt. 40. § (2) bekezdésében meghatározott feladatokat.

A Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézményi Társulás 2016-ban „**Integrált térségi gyermekprogramok a mátészalkai járásban**” címmel EFOP-1.4.2-16 azonosító számú felhívásra benyújtott pályázata támogatásban részesült. A projekt megvalósulásának ideje: 2017. 09. 01. – 2022. 02. 28. A járás önkormányzataival együttműködve a helyi sajátosságoknak, igényeknek megfelelő program megvalósítását tervezik a járás minden egyes településén.

Projekt alapvető célja a Mátészalkai Járásban élő gyermekeket sújtó nélkülözés visszaszorítása, illetve újratermelődésének megakadályozása, a tartós szegénységben élők, köztük a romák felzárkózása, a társadalmi kirekesztődés elleni harc, a periférikus élethelyzetek megszüntetése, valamint a halmozottan hátrányos helyzetű emberek alkalmassá tétele a munkaerő-piacon való megjelenésre és a munkaerő-piaci eszközökben való részvételre, a települések helyi megtartó képességének erősítése a helyi igények figyelembevételével.

A projekt során főként a bármely okból hátrányos - és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek, fiataloknak, és azok családjaiknak biztosít a pályázat széles körű lehetőségeket a képességeik, és értékeik feltárására, hasznosításának módjára a kor kihívásainak megfelelő életszemlélet, életvezetés kialakítására, értékek átadására, és elfogadó, építő, megértő közösségbe tartozására. Mindezzel csökkenhetnek a hátrányaik, és megnővekedhetnek az esélyek a társadalomba való beilleszkedésre, iskolába történő helytállásra és a boldog, értelmes, hasznos életre.

Alapvető cél, hogy a Mátészalkai Járás lakossága számára innovatív szolgáltatások hozzáférhetővé tétele, különös tekintettel a 25 év alatti hátrányos helyzetű fiatalok, és családjaik részére.

Mátészalka városban a következő programok valósultak meg „Integrált térségi gyermekprogramok” keretében 2018. évben, melyek kiegészítették, szélesítették a Szolgálat és a Központ által nyújtott szolgáltatásokat, programokat.

„ Jó itt lenni” ifjúsági klub

A programelem célja a kistérségi települések megtartó erejének növelése, a fiatalok családi és gazdasági helyzetéből adódó hátrányok csökkentése.

A meglévő közösségi tér fejlesztése, amely a fiatalok találkozási helyéül szolgál, ahol személyes kapcsolatot teremthetnek egymással. Közös programokkal közösségi élményhez juthatnak, egymást erősítő közösséggé kovácsolódhatnak. A közösségfejlesztés nem is nyújt megoldást minden felmerülő problémára, azonban lényegesen sokat segít egy olyan folyamat elindításában, mely társadalmi, helyi vagy egyéni szinten jelentős változásokat eredményezhet, hiszen a közösségfejlesztés nem mindenható gyógyír a társadalom problémáira, hanem egyik a jó módszerek közül. A klub heti rendszerességgel valósul meg.

A klubfoglalkozásokat 28 kollégista látogatta az Intézmény épületében.

„Alkossunk együtt” program

A hátrányos helyzetű gyermekek személyiségének folyamatos fejlesztése új innovatív módszerek felhasználásával. A program célja, a gyermekek harmonikus testi, lelki és érzelmi fejlődésének kibontakoztatása, a korai képességgondozás, a családok eladósodásának megelőzésére, csökkentésére irányuló tevékenység.

A drámapedagógiai foglalkozások a szerepjátékot, mint stratégiát használják arra, hogy a gyermek saját és mások viselkedését értelmezze. A módszer hatására olyan nélkülözhetetlen változások következnek be, mint a megértés szintjének módosulása, fejlődése, pozitív változás a normális viselkedésben, kooperációs készségben.

10 gyerek fejlesztésére került sor Mátészalkán, az Intézmény székhelyén tartott csoportfoglalkozáson.

Adósságkezelés felnőttek részére az „Alkossunk együtt ...” program keretén belül

Az adósságkezelési tanácsadó felméri, feltérképezi az eladósodás okait, mértékét, segítséget nyújt az adósságcsapdából való kikerülés érdekében. Cél a hátralékhalmozódás ütemének csökkentése, megállítása; az új adósságok keletkezésének megelőzése, különösen az uzsora tekintetében. Az ügyfelek folyamatos segítése tanácsadás útján; közbenjárás a szolgáltatóknál a felhalmozódott adósság rendezése érdekében; spórolási technikák kidolgozása, bemutatása; pénzügyi kultúra javítása; háztartásgazdálkodási tanácsadás – pénzfelhasználási terv készítése; online ügyintézés lehetőségeinek megismerése.

2018. évben az adósságkezelési szolgáltatást Mátészalkán 2 fő vette igénybe.

Pályaorientáció és munkaerő-piaci tanácsadás

A fiatal korosztály talán legnagyobb problémája az, hogy a pályaelképzeléseket nem tudják megfelelően a munkaerő-piaci szükségletekhez hangolni. Csak érdeklődési alapon választanak, a lehetséges kapcsolódó vagy rokon szakmákat nem ismerik, pályaismeretük hiányos. A felvételi ismertetőik nem tartalmazzák az adott képzettséghez kapcsolható tevékenységeket, elhelyezkedési esélyeket.

A pályaorientációs tanácsadás célja, hogy a diákok továbbtanulási kedvének felkeltése, motivációjuk növelése, saját képességeik és érdeklődési irányuknak megfelelő szakmacsoportok megtalálása, amely nagymértékben hozzájárul későbbi életük során a szegény élethelyzetből való kitöréshez és hozzásegíti őket a számukra legmegfelelőbb állás megtalálásához. 2018-ban a Képes Géza Általános Iskolában 27 gyermek vett részt a programban.

Tudatosabb életért napok

A programban a járás településein működő iskolák bevonásával, 5 alkalommal, 10 szakmai pavilon kerül kialakításra, melyekben 4 szakember fiatalok bevonásával interaktív, ifjúságsegítő módszerekkel, gyakorlatokkal, tanácsadással, filmvetítéssel segítik a program megvalósítását, ezzel hozzájárulva a következő generáció egészségi, testi és lelki, mentális fejlődéséhez. Az alábbi témákban valósulnak meg a prevenciós programok: Bűnmegelőzés, áldozattá válás, Helyes döntések-önismeret, Egészséges táplálkozás, Higiénikus megjelenés, Egészséges szerelem, Elsősegélynyújtás, Gyerekek edzettségének mérése, Környezetvédelem, Önvédelem, Gazdálkodj okosan.

Mátészalkán 2018. évben a Baross László Mezőgazdasági Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégiumban 21 fő vett részt a foglalkozáson.

A **Bölcsőde** 8 csoporttal működik, a szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett bölcsődei férőhelyek száma 102. A bölcsődei gondozó-nevelő munkát 18 fő kisgyermeknevelő látja el. 4 bölcsődei dajka segíti a kisgyermeknevelők munkáját.

Bölcsődei Nevelés-Gondozás Országos Alapprogramja új 2017. január 1-jétől hatályos, melynek célja, hogy keretet adjon a Magyarországon működő bölcsődei ellátást biztosító intézményben, szolgáltatásban folyó szakmai munkának. A Bölcsőde szakmai programja az Alapprogram iránymutatásai alapján készült.

A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermek el sajátítsa azokat a képességeket, készségeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.

A bölcsődei nevelés további célja, hogy a kisgyermekkori intervenció szemléletének széleskörű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyének növeléséhez.

A bölcsődei nevelés feladatai:

- a családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése,
- egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása,
- az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése,
- a megismerési folyamatok fejlődésének segítése

Alapvető szempont a bölcsődei nevelés során, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló tapasztalatokat nyújtson. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei: tanulás, gondozás, játék, mozgás, mondókázás, éneklés, zenehallgatás, verselés, mesélés, alkotói tevékenység (firkálás, gyurmázás, ragasztás, tépés, ujjfestés, nyomhagyó eszközök használata). A bölcsődei nevelés során kiemelt szerepet kap a természet megismertetése és megszerettetése. A gyermekek napi tevékenységét a spontán természetes kíváncsiságra építik, folyamatos és alkalmi megfigyelésekkel kísérik figyelemmel a természet változásait, az egyes élőlények életmódját. A család és a bölcsőde kapcsolatának erősítését segítik elő a szülői értekezletek, a napi beszélgetések, a nyílt napok, az év jeles napjai alkalmából szervezett ünnepek.

A szakmai programban megfogalmazottak szerint kiemelten foglalkoznak a kisgyermek családjával, a családdal való folyamatos kapcsolattartással.

A %-os kihasználtság a beiratott gyermekekhez képest évek óta kb. 89%. Sajnos a 0-3 éves korú gyermekeknél a megbetegedés aránylag magas, még nem alakult ki az immunrendszerük

– ezért gyakrabban hiányoznak betegség miatt,- másrészt az iskolai, óvodai szünet idején is alacsony az igénybevétel.

A bölcsőde alapellátáson túli szolgáltatása az időszakos gyermekfelület, melynek során a szülő elfoglaltsága idejére, akár néhány órára is kérheti a gyermeke felügyeletét. A bölcsődében ingyenes szolgáltatás a só-szoba. A só-szobában énekes, mondókás játékok, beszélgetések zajlanak, a gyermekek jellemzően heti két alkalommal veszik igénybe.

Jól felszerelt fejlesztő szobával segítik az SNI-s gyermekek célzott fejlesztését. A gyermekek fejlesztését megbízással foglalkoztatott gyógypedagógus végzi heti rendszerességgel.

2017 júliusában a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya, mint működést engedélyező szerv helyszíni ellenőrzést tartott a Bölcsődében. A Magyar Bölcsődék Egyesülete a Kormányhivatali ellenőrzés keretében szakmai ellenőrzést végzett a Bölcsődénél. A kirendelt szakértő megállapításai:

Összegezve a vizsgálat tapasztalatait megállapítható, hogy az intézmény jól szervezett, mindenki számára pontosan körülírt és elvárt feladatrendszer alapján működik.

A kisgyermeknevelők gyermekközpontúak, szeretetteljesek és magas szakmai igényszinttel rendelkeznek. Jól ismerik a szakmai alapelveket és követelményeket, s annak megfelelően szervezeten, szakszerűen valósítják meg a nevelő-gondozó munkát. Tárgyi feltételeiket tekintve is kiemelkedő kondíciókkal rendelkeznek, mely szakmai hozzáértéssel párosul. Az intézmény vezetése a feltételek megteremtésén túl magas szintű szakmai elvárásokat támaszt a szakemberek felé. Ezért, ennek megőrzése érdekében a közfoglalkoztatott dolgozó szerepének átgondolása mindenképpen szükséges.”

Az ellenőrzés megállapításáról szóló 2018 novemberében átvett jegyzőkönyv a feltárt hiányosságok alapján intézkedések megtételét írta elő a fenntartó, a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézményi Társulás részére személyi feltételek tekintetében (kinevezések módosítása munkakör megnevezése miatt, a munkaruha átvételének személyre szóló nyilvántartásának vezetése, két dolgozó esetében a nyilvántartásba vétel igazolása), illetve tárgyi eszközök teljes körű – R. 11. mellékletét képező bölcsődei ellátáshoz szükséges, kötelezően biztosítandó eszközök és felszerelések szerinti - biztosítása érdekében. A fenntartónak az Érdekképviselői Fórum működési szabályzatának aktualizálása és a megállapodás formanyomtatvány módosítása érdekében is meg kellett tennie a szükséges intézkedéseket. A Kormányhivatal a 2019. február 27-én kibocsátott végzésében a feltárt hiányosságok megszüntetésére szólította fel a fenntartót, mely intézkedések megtételének igazolására 30 napot állapított meg. A fenntartó határidőben igazolta a hiányosságok megszüntetését a Kormányhivatal felé, a bölcsőde működésének ellenőrzésére irányuló, hivatalból indított eljárást a Kormányhivatal 2019. április 9. napján kelt végzésével megszüntette.

A Központ, a Szolgálat és a Bölcsőde tekintetében eleget tesznek az igénybevevői nyilvántartásba történő adatszolgáltatási kötelezettségüknek. A bölcsődei intézményi térítési díjak tekintetében a térítési díj adatok jelentése határidőben megtörtént. Mindhárom szolgáltató rendelkezik a Gyvt-ben meghatározott tartalmú nyilvántartással. A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás esetében amennyiben a szakmai tevékenység az első interjú kapcsán tett intézkedéssel nem zárható le, együttműködési megállapodást kötnek a nagykorú személlyel, és esetenként vezetőre minden esetben sor kerül. A szolgáltatók a „Gyermekeink védelmében” elnevezésű adatlap rendszert használják.

A Bölcsődében az ellátottakról vezetik a felvételi könyvet, valamint a várakozók listáját. A szülővel, a törvényes képviselővel minden esetben kötnek megállapodást az ellátást

igénybevételéről. A kisgyermeknevelők vezetik, kezelik a következő dokumentumokat: csoportnapló, beszoktatási füzet, gyermek egészségügyi törzslapja, fejlődési lap, fejlődési napló, napi jelenléti kimutatás, üzenő füzet. Minden esetben bekérik a térítési díj megállapításával, a kedvezmények igénybevételével kapcsolatos nyilatkozatokat, dokumentumokat.

A gyermekek átmeneti gondozása keretében a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról kell gondoskodni. Mátészalka Város Önkormányzata a gyermekek átmeneti gondozását önálló helyettes szülő alkalmazásával biztosítja. A helyettes szülőnél 1 gyermek helyezhető el, de az önálló helyettes szülőnél szolgáltatás nyújtására 2018-ban sem került sor.

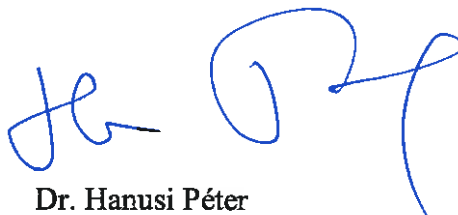
Az éves beszámolók bemutatják az egyes szolgáltatások által végzett szakmai munkát, a feladatkörükben nyújtott szolgáltatásokat, illetve mindazon tevékenységeket, amelyeket az egyes egységek végeznek. Az egyes szolgáltatók szakmai programjukban meghatározott célok elérése érdekében végzik szakmai és szolgáltató tevékenységüket, a törvényi előírásoknak megfelelően.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, a Család- és Gyermekjóléti Központ, valamint a Bölcsőde 2018. évi munkájáról szóló beszámolóját az előterjesztéshez mellékelem.

Tisztelt Képviselő-testület!

Kérem Tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztés megtárgyalására és az átfogó értékelés elfogadására.

Mátészalka, 2019. május 21.

Dr. Hanusi Péter
polgármester

HATÁROZAT-TERVEZET

**MÁTÉSZALKA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
...../2019. (.....) Kt. számú
HATÁROZATA**

Mátészalka Város Önkormányzat által ellátott gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak értékeléséről, illetve a szakmai munka értékeléséről

A Képviselő-testület

- 1.) Mátészalka Város Önkormányzata 2018. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról készült átfogó értékelést a határozat 1. számú melléklete szerinti tartalommal elfogadja.
- 2.) A Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények keretein belül működő Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, Család- és Gyermekjóléti Központ, valamint a Bölcsőde 2018. évi szakmai munkájáról szóló beszámolót a határozat 2. számú melléklete szerinti tartalommal jóváhagyja.
- 3.) Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnál, Család- és Gyermekjóléti Központnál, valamint a Bölcsődénél végzett szakmai munka értékelését az előterjesztés szerint elfogadja és megállapítja, hogy a szakmai munkát magas színvonalon, eredményesen látják el.

Határidő: 2019. május 31.

Felelős: Dr. Takács Csaba jegyző

Mátészalka, 2019. május

Dr. Hanusi Péter
polgármester

Dr. Takács Csaba
jegyző

MÁTÉSZALKA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA 2018. ÉVI GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI FELADATELLÁTÁSÁNAK ÁTFOGÓ ÉRTÉKELÉSE

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban Gyvt.) 96. § (6) bekezdése értelmében az önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig átfogó értékelést készít.

Az átfogó értékelés tartalmazza mindazokat a követelményeket, melyeket a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 10. melléklete előír az önkormányzatok számára.

Mátészalka Város Önkormányzatának 2018. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenysége az alábbiakban kerül bemutatásra.

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

Városunk lakosságának száma 2018. december 31-ei állapot szerint 16.910 fő, mely a 2017. évihez képest 0,74 %-os csökkenést mutat.

A 0-14 éves korú gyermekek száma 2.398 fő, mely a város lakosságának 14,18 %-át, a 15-18 éves korú gyermekek száma 642 fő, mely a város lakosságának 3,8 %-át teszi ki. A 2017. évi lakosságszám adatokhoz képest a 0-14 éves korú gyermekek száma 0,58 %-kal, a 15-18 éves lakosok száma 3,75 %-kal csökkent.

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások

Pénzbeli és természetbeni ellátások

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a Gyvt.-ben meghatározott ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és a szünidei gyermekétkeztetésnek, a Gyvt.-ben meghatározott természetbeni támogatásnak, és egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma korcsoportok szerint:

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma életkor szerinti megbontásban	2018. január 1-jei jogosultsági adatok	2018. december 31-ei jogosultsági adatok
0-2 éves	60	42
3-5 éves	65	67
6-13 éves	195	160
14-17 éves	99	82
18 évesnél idősebb	24	18
Jogosultak száma összesen:	443	369

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma 2017. december 31-én 443 fő volt, 2018. év végére közel 17 %-kal csökkent a jogosultak száma. A december 31-ei állapot szerint a 0-18 éves korú lakosság 8,2 %-a részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben.

2018. január 1-jétől kedvezően módosultak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság feltételei, ugyanis emelkedtek a jövedelemhatárok. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot kellett megállapítani, ha a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 135%-át.

A 2018. december 31. napján jogosultak közül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt ott, ahol

- az egy főre jutó családi jövedelem az öregségi nyugdíj legkisebb összegének felét, azaz 14.250 Ft-ot nem éri el 58 jogosultnál,
- az öregségi nyugdíj legkisebb összegét (28.500 Ft) el nem érő egy főre jutó családi jövedelem esetén 220 jogosultnál,
- az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 135%-át (38.475 Ft) meg nem haladó egy főre jutó családi jövedelem esetén 71 jogosultnál került megállapításra.

A gyermeket egyedülálló szülő, tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermek, valamint nagykorúvá vált gyermek esetében az egy főre jutó jövedelmi értékhatár az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 145%-a volt. 20 jogosult esetében a család az egy főre jutó jövedelme a 38.475 forintot meghaladta, de a 41.325 Ft nem érte el.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult családok száma 200, az egyedülálló szülők száma 59. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők közül 17 gyermek tartósan beteg, illetve fogyatékos, a nagykorúvá vált gyermekek száma 18 fő.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránti kérelem 17 esetben került elutasításra. Az elutasítások főbb oka: a kérelmek döntő többségében a Gyvt-ben meghatározott jövedelmi határoknál magasabb volt a család egy főre jutó jövedelme, 3 esetben a Gyvt-ben meghatározott értékű vagyonnal rendelkezett a család.

2018. évtől a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek, fiatal felnőttek számára nyújtott természetbeni támogatás összege megváltozott.

Annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-jén fennállt, tárgyév augusztus hónapjára, valamint ha a tárgyév november 1-jén fennállt, tárgyév november hónapjára tekintettel 6.000 Ft alapösszegű természetbeni támogatást nyújtott az önkormányzat fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszervásárlásra felhasználható Erzsébet-utalvány formájában, feltéve, hogy a gyermek ezen időpontokban nem minősült hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek. Alapösszegű támogatásban részesült 91 gyermek és fiatal felnőtt. A támogatásra felhasznált összeg 1.092 ezer forint.

Annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a Gyvt. szerinti hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a tárgyév augusztus 1-jén fennállt, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel, valamint ha a tárgyév november 1-jén fennállt, a tárgyév november hónapjára tekintettel 6.500 Ft emelt összegű természetbeni támogatást nyújtott az önkormányzat Erzsébet utalvány formájában. Emelt összegű természetbeni támogatásban 292 gyermek és fiatal felnőtt részesült. A támogatásra felhasznált összeg 3796 ezer forint.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek családba fogadó gyámul kirendelt hozzátartozó pénzbeli ellátás megállapítására irányuló kérelmet 2018. évben nem nyújtott be.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Megállapított hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek adatai:

	2018. január 1-jei jogosultsági adatok	2018. december 31-ei jogosultsági adatok
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma	443	369
Ebből megállapított hátrányos helyzetűek száma	112	73
Megállapított halmozottan hátrányos helyzetűek száma:	227	216
Jogosultak száma összesen:	339	289
A gyámhivatal által hivatalból megállapított halmozottan hátrányos helyzetű nevelésbe vett gyermekek és utógondozói ellátásban részesülő nagykorúvá vált gyermekek száma 2018. december 31-én		64
Családok száma, amelyekben a hátrányos helyzetű gyermekek élnek 2018. december 31-én		43
Családok száma, amelyekben a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek élnek 2018. december 31-én		102

2018. december 31-én nyilvántartott hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek adatai bölcsődei vagy köznevelési intézményi jogviszony szerint:

	2018. december 31-ei jogosultsági adatok						
	Jogviszonya 1 nem rendelkező	Bölcsődés	Óvodás	Általános Iskolás	Középfokú oktatási intézmény tanulója	Felsőoktatási hallgató	Mindösszesen
Megállapított hátrányos helyzetűek száma	9	1	9	34	18	2	73
Megállapított halmozottan hátrányos helyzetűek száma	28	-	58	115	15	-	216

Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása iránti kérelem 17 esetben került elutasításra 2018. évben, mivel kérelmezők rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre nem voltak jogosultak, így a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet is elutasításra került.

Egyéb, a Gyvt-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatások

Települési támogatás

A pénzbeli és természetbeni települési támogatások rendszeréről szóló 3/2015. (II. 26.) önkormányzati rendelete alapján megállapított települési támogatás összesített adatai:

Települési támogatás megnevezése	Pénzbeli vagy természetbeni formában támogatva (fő)	Támogatási esetek	Felhasznált összeg (E Ft-ra kerekítve)
Rendkívüli települési támogatás	254	428	3 520
A gyógyszerkiadások viseléséhez nyújtott támogatás	26	238	637
A 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére nyújtott támogatás	4	30	674
A lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott támogatás	373	3526	13 640
A lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére nyújtott támogatás	18	110	860
Egyéb települési támogatás keretében nyújtott támogatás (karácsonyi csomag)	654	654	1495
Szociális kölcsön	1	1	50

2018. évben a települési támogatásra felhasznált összeg 20.876 ezer Ft volt, a támogatások 24 %-a természetbeni formában került megállapításra. A támogatások kb. 60 %-át családok igényelték.

A települési támogatáson kívüli egyéb önkormányzati támogatások

Mátészalka Város Önkormányzata 2018. évben is csatlakozott a BURSA Önkormányzati Ösztöndíj-pályázati Rendszerhez. Az önkormányzat 2018. évben 81 pályázó részére állapított meg ösztöndíjat, s 1.933 ezer Ft támogatás került a hallgatók részére átutalva.

Szemétszállítási díjkedvezményben 833 fő részesült, 4.088 ezer forint összegben. Lakbértámogatásban 21 fő részesült, 929 ezer forint összegben. 2846 időszerű részesült karácsonyi csomagban 6.505 ezer Ft értékben. Az önkormányzat 2.175 e Ft összeget költött köztemetésre. Első lakáshoz jutó támogatásban 1 fő részesült, a támogatott részére megítélt visszafizetendő kölcsön összege 550 E Ft.

Gyermekekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

Természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő intézményi gyermekétkeztetést, valamint szünidei gyermekétkeztetést kell biztosítani.

Intézményi gyermekétkeztetés

2015. július 1-jétől Mátészalka Város Önkormányzata az óvodákban, a köznevelési fenntartó által fenntartott általános és közép- iskolákban, a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények a bölcsődében a gyermekétkeztetést vásárolt szolgáltatás útján biztosítja.

Ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

A Gyvt. 21/B. §-ában rögzíti a személyi térítési díjak megállapításánál figyelembe vehető normatív kedvezményeket. Az önkormányzat rendeletében további kedvezményeket nem állapított meg, így az intézményekben a Gyvt. szerinti kedvezményeket biztosítják a törvényben meghatározott jogosultsági kör számára.

Az alábbi táblázat az intézményi gyermekétkeztetésben részesülő gyermekek, valamint az igénybe vett normatív kedvezmények 2018. évi adatait tartalmazza az étkezési adagszám és az étkezési napok alapján:

	Bölcsőde	Óvoda	Általános Iskola	Középiskola	Kollégium
Ingyenes étkeztetés	48	495	299	3	1
rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül a gyermek vagy tanuló	5	78	224	-	-
tartósan beteg vagy fogyatékos a gyermek, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek	2	13	-	-	-
olyan családban él a gyermek, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek	7	92	-	-	-
szülő jövedelmére vonatkozó nyilatkozata alapján	33	287	-	-	-
nevelésbe vett gyermek, tanuló	1	25	75	3	1
utógondozói ellátásban részesülő tanuló	-	-	0	0	0
50%-os normatív kedvezményre biztosított étkeztetés	-	-	106	29	37
rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő 1-8. évfolyamon felül nappali iskolai oktatásban részt vevő tanuló	-	-	-	6	32
olyan családban él az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali iskolai oktatásban részesülő tanuló, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek.	-	-	91	17	5
tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek	-	-	15	6	0
Ingyenes és kedvezményes étkeztetésre nem jogosult étkezők	27	46	265	41	29
Összes étkező	75	541	670	73	67

(fenti táblázat a Szalka-Víz Kft. által szolgáltatott gyermekétkeztetés adatait tartalmazza, mely egy egyházi fenntartású általános iskola adatait is tartalmazza)

Az Önkormányzat által biztosított intézményi gyermekétkeztetésben 1426 gyermek részesül. Az intézményi gyermekétkeztetésben részesülő gyerekek 59%-a ingyenes, 12%-a kedvezményes gyermekétkeztetésben részesült. A Négy Évszak Óvodában a legmagasabb az ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben részesülők aránya az étkeztetést igénybevevők intézményi összlétszámához képest, aránya 91 %.

Szünidei gyermekétkeztetés

A szünidei gyermekétkeztetés Gyvt. szerinti természetbeni ellátás. Az önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést vásárolt szolgáltatás útján biztosítja.

Az önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére ingyenesen déli meleg főétkezést biztosított a hátrányos helyzetű gyermek, valamint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére az iskolai szünetekben, valamint a bölcsőde és óvoda nyári zárva tartásának ideje alatt.

Szünidei gyermekétkeztetés a kiskorúak jogosultsága szerint:

		Kötelezően biztosított étkeztetésben részesülő		Összesen
		megállapított hátrányos helyzetűek száma	megállapított halmozottan hátrányos helyzetűek száma	
A szünidei étkeztetésben részesült gyermekek száma összesen		65	175	240
Életkori bontásban	0-2 éves	6	29	35
	3-5 éves	7	29	36
	6-13 éves	27	87	114
	14-17 éves	25	30	55
Szünidő típusa szerint	tavaszi	28	76	104
	nyári	56	152	208
	ősz	27	55	82
	téli	24	62	86

A szünidei gyermekétkeztetést közel 18%-kal kevesebben vették igénybe a tavalyi évhez viszonyítva, mind az évközi szünetekben, mind a nyári szünetben csökkent az étkeztetést igénybe vevő gyerekek száma.

Az igénybevevők száma a nyári szünetben volt a legmagasabb, az összes ellátottból 108 gyerek a szünet minden munkanapján, azaz 55 napon keresztül igénybe vette a szünidei étkezést. A szünidei étkeztetést igénybevevő gyerekek közül 38 gyerek mind a négy szünidőben igénybe vette a szünidei ingyenes étkeztetést. A szünidei gyermekétkeztetés lebonyolításában a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények Család- és Gyermekjóléti Szolgálatja aktívan közreműködött.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások

Mátészalka Város Önkormányzata a gyermekjóléti alapellátások közül a gyermekjóléti szolgáltatást, a gyermekek napközbeni ellátásán belül a bölcsődei szolgáltatást, a gyermekek átmeneti gondozásán belül a helyettes szülői ellátást a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények útján biztosítja.

Gyermekjóléti szolgáltatás

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését,

illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. Mátészalka Város Önkormányzata a gyermekjóléti szolgálatot és a gyermekjóléti központot a Társulás útján működteti.

A Család- és gyermekjóléti szolgálat az Intézmény önálló szervezeti egységként működik, ellátási területe Mátészalka, Jármí, Nagydobos, Nyírkáta, Nyírmeggyes, Nyírcsaholy és Papos települések közigazgatási területére terjed ki, mely ellátási terület 2018. május 1-jétől Ópályi település közigazgatási területével bővült.

A Család és Gyermekjóléti Központ az Intézmény önálló szervezeti egységként működik, ellátási területe a mátészalkai járás lakosságára kiterjed. A Központ szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára.

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai vezetését 1 fő látja el, aki szakvizsgával rendelkezik, végzettsége szociális munkás. A szolgálat feladatait 2018. évben 5 fő családgondozó látta el, melyből négy családsegítő szociálpedagógus végzettséggel rendelkezik, egy fő képesítése nem felel meg a jogszabályban előírt követelményeknek, a képesítés megszerzése folyamatban van.

A Szolgálatnál megjelent igénybe vevő személyek száma:

- együttműködési megállapodás alapján 412 fő
- nem együttműködési megállapodás alapján 277 fő.

A Család- és Gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységének adatai

Szakmai tevékenység megnevezése	Száma
Információnyújtás	3122
Segítő beszélgetés	4020
Tanácsadás	1870
Ügyintézéshez segítségnyújtás	1850
Konfliktuskezelés	16
Kríziskezelés	27
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez (pénzbeli)	812
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez - természetbeni	1022
Közvetítés másik szolgáltatáshoz	56
Közvetítés család- és gyermekjóléti központhoz	12
Esetkonferencia	13
Szakmaközi megbeszélés	6
Környezettanulmány elkészítéséhez való közreműködés	117
Családlátogatás	1225
Adományközvetítés	127
Hátralékkezelési tanácsadás	140

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szociális segítő munkája

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családgondozói személyes segítő, kölcsönös bizalmon alapuló kapcsolat kialakítására törekszenek a szülőkkel és a gyermekekkel egyaránt a

veszélyeztető körülmények elhárítása érdekében. Feladatuk a komplex családgondozás, segítik a szülőket a gyermek gondozásában, ellátásában, a családban jelentkező működési zavarok megszüntetésében, illetve kezdeményezik és összehangolják a gyermekek és szülők részére a szociális alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást.

141 családban végeztek családgondozást együttműködési megállapodás alapján, melynek keretében 412 személy vette igénybe a Szolgálat által nyújtott szolgáltatásokat az alábbi tevékenységek szerinti megbontásban:

- saját ügykörben 356 fő részére nyújtottak szolgáltatást,
- egyéni gondozási nevelési terv megvalósításába 54 gyermek esetében lett a Szolgálat a központ által bevonva,
- három szociális válsághelyzetben lévő kiskorú várandós anya gondozását végezte a szolgálat.

169 gyermeket gondoztak az alapellátás keretein belül, melynek oka a szülői elhanyagolás, életvezetési- megélhetési problémák, magatartászavar, igazolatlan iskolai mulasztás, családi konfliktus (szülők egymás közti, szülő-gyermek közti), szenvedélybetegség volt.

Védelembe vett gyermekek családját esetenaplóval, családsegítőként gondozták, ha a gondozási folyamatba segítőként be lettek vonva a szolgálat családsegítőit. 54 gyermek esetében volt erre példa.

Családból való kiemelésre 1 újszülött esetében került sor. A nevelésben lévő gyermek vérszerinti családba való visszahelyezésére nem került sor.

A gyermekek veszélyeztetettségének okai

A Család - és Gyermekjóléti Szolgálatnál 2018. év folyamán nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma 168 fő, melyből jogerős hatósági intézkedésben érintett gyermekek száma: 61 fő. Családok száma, amelyekben a veszélyeztetett kiskorúak élnek: 94 család. *A veszélyeztetett gyermekek döntő többsége több okból kifolyólag is veszélyeztetett lehet.*

A veszélyeztetettségének okai:

- nevelési probléma
- szülők, család életvitele (szenvedélybetegségek, antiszociális viselkedés)
- családi konfliktus
- a gyermek családon belüli bántalmazása (fizikai)
- a gyermek elhanyagolása (fizikai, lelki)
- elégedetlen lakáskörülmények
- gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség,
- csavargás,
- drog-, vagy alkoholfogyasztás,
- tankötelezettség elmulasztása (50 tanóra és egyéb)
- tartós betegség, fogyatékoság,
- magatartás- vagy tanulási zavar
- anyagi okok.

A nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak közül 10 esetet továbbítottak a Család- és Gyermekjóléti Központ felé, 6 esetben hatósági intézkedés kezdeményezése miatt, 4 esetben a központ által nyújtott speciális szolgáltatás miatt. Súlyos veszélyeztetettség miatt közvetlen hatósági intézkedésre 1 esetben tettek javaslatot. A tavalyi évhez viszonyítva 22%-kal csökkent a nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma, és negyedére csökken a Központ felé továbbított esetek száma.

A szolgálatnál ellátott bántalmazott, elhanyagolt kiskorúak adatai:

- bántalmazott kiskorúak száma 2 fő
- elhanyagolt 79 fő (fizikai 50 fő, lelki 29 fő), melyből 29 gyermek esetében hatósági intézkedésre tett a szolgálat javaslatot.

A szolgálatnál ellátott bántalmazott és elhanyagolt gyermekek száma csökkent a tavalyi évhez képest.

Válsághelyzetben lévő várandós anyák gondozása

A szolgálat közreműködik a válsághelyzetben lévő anya problémáinak rendezésében.

A szociális válsághelyzetben lévő 3 kiskorú várandós anya gondozására került sor. Az egyéni esetkezelés során folyamatos kapcsolatot tartottak fenn az anyát gondozó védőnővel. Gyakori volt a közös családlátogatás, az ügyekben a konzultáció és az esetkonferencia. A születendő gyermekét egyedül vállaló anyák állapotát folyamatosan figyelemmel kísérték.

A jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai

A Szolgálat feladata olyan észlelő- és jelzőrendszer működtetése, amely lehetővé teszi a gyermeket általában veszélyeztető okok feltárását. A Szolgálat célja, hogy minél több problémát felderítsenek a városban, igénybe véve a lakosság, civil szervezetek, egyesületek segítségét is. Figyelemmel kísérik a településen élő gyermekek életkörülményeit és szociális helyzetét, a gyermekjóléti és egyéb szociális ellátások iránti szükségleteit, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetet.

A Szolgálat bármely gyermek veszélyeztetettségével kapcsolatos jelzést fogad, s a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz, értesíti a Központ esettanulmányát, ha hatósági intézkedés vagy azonnali intézkedés szükséges, fogadja a panaszával hozzá forduló gyermeket, és segíti őt problémája megoldásában.

A jelzőrendszer által küldött jelzések száma 2018. évben:

Jelzést küldő	0-17 évesekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma
Egészségügyi szolgáltató	19
Ebből: védőnői jelzés	16
Személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók	42
Kisgyermekek napközbeni ellátását nyújtók	3
Köznevelési intézmények	136
Pártfogó felügyelői szolgálat	5
Járási Hivatal gyámhivatala	4
Összesen	209
A jelzésekkel érintett személyek száma	68

2018. évben 6 alkalommal jelzőrendszeri megbeszélést tartottak a védőnői szolgálattal, nevelési-oktatási intézmények gyermekvédelmi felelőseivel, a Pedagógiai Szakszolgálat vezetőjével, a Gyámhatóság ügyintézőjével és a rendőrség munkatársaival.

13 alkalommal, 28 gyermeket érintően tartottak esetkonferenciát a szolgálat munkatársai, melyeken a meghívottak és érintettek minden esetben részt vettek. Az esetkonferenciákat főleg védelembe vételi eljárások, illetve egyéb hatósági gyermekvédelmi intézkedés véleményezése előtt tartottak. Az igazolatlan hiányzások esetében több esetben volt, hogy egy gyermek ügyében többször is sor került esetkonferencia megtartására. A jelzőrendszeri tagok minden esetben együttműködőek voltak és részt vettek a megbeszéléseken, ahol véleményükkel, feladatvállalásukkal segítették a gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetését.

Eredményes az együttműködésük az óvodák, iskolák ifjúságvédelmi felelőseivel és a védőnőkkel. Többször szerveztek a körzeti védőnőkkel közös családlátogatásokat, bízva a probléma megoldásában. Gyakran óvodai csoportba és iskolai tanórán is végeztek látogatást, figyeelve a gondozott és problémás gyermekek viselkedését, aktivitását. Egyre gyakrabban kapnak jelzést a lakosságtól is, főleg csavargás, hétvégi kimaradások, alkoholproblémák, családi veszekedések, gyermekbántalmazás és veszélyeztetettség miatt.

Szabadidős programok szervezése

Általános és középiskolákban osztályfőnöki órák keretein belül egészségügyi, mentálhigiénés, prevenciós, abortuszról, nemi betegségekről, önismereti és személyiségfejlesztő órákat tartottak.

A prevenciós foglalkozások mellett pályaismereti és pályaaorientációs tanácsadásokat tartottak a középiskolák 11. osztályos tanulóinak. Kérdőívek és tesztek segítségével mérik fel érdeklődésüket és meghatározzák képességeiket, majd a lehető legszélesebb információnyújtással segítik bővíteni meglévő tudásukat iskolákról, szakmákról.

A Diák-kör leszűkült a középiskolás rétegre, velük sikerült egy programot megvalósítani az EFOP pályázat keretében.

Az intézmény munkatársai korrepetálást biztosítanak a tanulási nehézségekkel küzdő, magántanuló, vagy a szülei elfoglaltsága miatt a házi feladat elkészítésében segítséget nem kapó gyermekek részére. Ezt a szolgáltatást egyre több gyermek veszi igénybe, főleg kisiskolások, magántanulók, de részt vettek a programban középiskolások is, akik igazolatlan mulasztás miatt kerültek kapcsolatba a szolgálattal. Az intézményen belüli korrepetálást 2018. évben 12 gyerek vette igénybe rendszeresen, összesen 82 alkalommal.

A magántanuló státuszban lévő gyerekek esetében is együttműködnek az iskolák pedagógusaival, nagy súlyt fektetve az otthoni tanulásukra, bevonva őket a korrepetálásba is. A tavalyi évhez képest felére csökkent, azaz már csak 6 gyerek volt magántanuló, akik esetében alapellátásban történő gondozásra került sor. Ezeket a gyerekeket próbálják bevonni a korrepetálásba, de nyomon követik otthoni tanulásukat is.

Egyéb tevékenységek

A Szolgálat több esetben szervezett ruhaosztást, főleg iskolakezdés vagy évszakváltás előtt, együttműködve és figyelembe véve a védőnők javaslatait, közreműködött helyi szervezetek, intézmények cégek ruha- és játékadományainak a közvetítésében, szétosztásában.

A Szolgálat aktívan részt vett a szünidei gyermekétkeztetés lebonyolításában, mely során a tavaszi, nyári, őszi és téli iskolai szünetekben, valamint a bölcsőde és óvoda zárva tartásának ideje alatt az adott időszak munkanapjain napi egyszeri meleg étkezést tudtak biztosítani 240 rászorult gyermeknek.

A Szolgálat közreműködött az önkormányzat által finanszírozott karácsonyi élelmiszer-csomagok szociálisan rászoruló családoknak és a karácsonyi ajándékcsomagok 65 év feletti lakosoknak való kiosztásában, mellyel 3452 főnek szereztek karácsony előtt örömet. A 0-3 éves korú rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek családjai a Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program keretében minden hónapban élelmiszer segélycsomagban részesültek, valamint 2 alkalommal a 7-14 éves korú gyermekek is részesültek élelmiszer-csomagban, melynek kiosztásáról a Szolgálat gondoskodott. Havonta átlagosan kb. 50-60 gyermek, és 2-3 terhes anya részesült élelmiszer-csomagban. Ugyanezen program keretében háromhavonta a városban élő fogyatékkal élők, illetve alacsony nyugdíjjal rendelkezők is részesültek tartós élelmiszert tartalmazó csomagban.

A Szolgálat család-gondozói részt vettek több szabadidős program szervezésében, mint pl. a Mikulás-ház, Boldog Családokért Egyesület rendezvényei, Karácsonyi Városi rendezvények és egyéb rendezvények és prevenciós programok. A Szolgálat kapcsolatban áll a 2018 márciusában induló Egészségfejlesztési Irodával, részt vesznek egymás programjain.

A Szolgálat a Városi Rendőrséggel közös programját 2018. évben is folytatta, melynek célja, hogy városunk gyermekeit és ifjúságát közös erővel próbálják meg a helyes társadalmi normák és viselkedés követőjévé tenni. Mindösszesen 2 alkalommal tartottak közös éjszakai razzia-t, melynek során 30-40 gyermek- és fiatalok igazoltatására került sor, melyet minden esetben a szülővel és a gyermekkel történő beszélgetés követett. 2009 óta a reggeli-délelőtti órákban is végigjárják a város szórakozóhelyeit, mert a lakossági és szülői jelzések szerint sok iskoláskorú gyermek kezd ott a napját. Erre a programra 2018-ban 3 alkalommal került sor. Az elmúlt év során a család-gondozók részt vettek stressz kezelő tréningen, továbbképzéseken, személyiségfejlesztő foglalkozáson, melyet jól tudnak alkalmazni munkájuk során.

Család- és Gyermekjóléti Központ

2016. január 1-jétől működik a Család- és Gyermekjóléti Központ, melyhez a mátészalkai járás 26 települése tartozik. 9 fő esetmenedzser, 3 fő szociális munkás, és 1 fő vezető látja el a központ feladatait. 1 esetmenedzser munkaidejének felében járási jelzőrendszeri tanácsadóként tevékenykedett. A gyermekjóléti központban dolgozó esetmenedzserek a területi megközelíthetőséget és a településeken ellátandó családok számát figyelembe véve a központ vezetője által kijelölt településeken végezték tevékenységüket.

A Központ 2018. szeptember 1-el indította be az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet a mátészalkai járás óvodáiban, általános és középiskolaiban. A létszámot folyamatosan töltötték fel, decemberben már 9 fő látta ezen új feladatot, melyből öten a mátészalkai köznevelési intézményekben kezdték meg munkájukat.

A központ a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt.

A központ szolgáltatásait igénybe vevő személyek száma Mátészalka városban és járási szinten:

	igénybevétel módja	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62 éves és idősebb	összesen
Mátészalkán	Speciális szolgáltatást igénybe vevők - központban ellátott	1	4	24	160	2	10	31	16	16	264
	Jogerős hatósági intézkedésben érintett, esetmenedzseri tevékenységet igénybe vevők	12	17	46	43	14	22	44	9	2	209
Járási szinten	Speciális szolgáltatást igénybe vevők - központban ellátott	4	11	126	170	13	24	54	22	23	447
	Jogerős hatósági intézkedésben érintett, esetmenedzseri tevékenységet igénybe vevők	140	159	503	436	139	257	414	75	8	2131

Az utcai szociális munka célja, az utcán tartózkodó csellengő fiatalok, a lakóhelyéről önkényesen eltávozó, vagy a gondozója által a lakásból kitett, ellátás és felügyelet nélkül maradó gyermekek lakóhelyére történő visszakerülésének elősegítése, szükség esetén átmeneti gondozásának vagy gyermekvédelmi gondoskodásban részesítésének kezdeményezése. Az utcai szociális munka keretében a Központ munkatársai 50 alkalommal a város területén – az állomás, a szórakozóhelyek környéke – terepszemlét tartottak, az utcán, illetve szórakozóhelyen tartózkodó fiatalok felkutatása érdekében. A rendőrség munkatársaival előzetes egyeztetés alapján, razzián vettek részt 5 alkalommal (2 éjszakai és 3 nappali), melynek célja kiskorú gyermekek és fiatalok szórakozóhelyen történő ellenőrzése, illetve veszélyeztetettség felmerülése esetén jelzés megtétele.

Kapcsolattügyeleti szolgáltatás célja a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges helyszín biztosítása. 10 mátészalkai gyermek esetében a kapcsolattartások gyakoriságát a bíróság, törvényszék, illetve a gyámhivatal szabályozta, formájukat tekintve ezek anyai, apai, nagyszülői kapcsolattartások voltak. 2 gyermek esetében az anya, egy gyermek esetében az apa egyetlen alkalommal sem jelent meg a felügyelt kapcsolattartáson. A nevelőszülői kapcsolattartások rendszerint jól működtek. A kapcsolattartás eredményességéről, eredménytelenségéről minden esetben feljegyzést készítenek.

Kórházi szociális munkával a gyermek sürgősségi osztály, a gyermekosztály látókörébe került elhanyagolt, bántalmazott gyermeket és családját segíti a gyermekjóléti szolgáltatás eszközeivel. A szülészeti, nőgyógyászati osztály szakembereit bevonva együttműködik a válsághelyzetben lévő várandós anya és gyermek segítése érdekében. A kórházi védőnővel állandó kapcsolatot tartanak fenn, elsősorban válsághelyzetben lévő anya újszülött gyermekének családból történő kiemelésének végrehajtása miatt. A Nagykállói Pszichiátriai Szakkórház szakembereinek, orvosainak bevonásával segítséget nyújtottak az ellátásukban lévő gyermekek szüleinek pszichiátriai szakorvosi vizsgálatának és a kórházi kezelésének megszervezésében.

2018. augusztus 30-áig iskolai szociális munka keretében segítséget nyújtottak a gyermek családjának a gyermek iskolai életét érintő problémáinak feloldásában, nevelési problémák

esetén. Az esetmenedzserek a településeken aktív kapcsolatban voltak az óvodák, iskolák pedagógusaival, a gyermekek közösségbe történő beilleszkedéséről; iskolai tanulmányairól, a tanulói hiányzásokról írásos véleményt kértek, esetmegbeszélést tartottak.

154 mátészalkai középiskolába járó diák számára tartott a központ esetmenedzsere pályaaorientációs, pályaaalkalmassági csoportfoglalkozást.

2018. szeptember 1-től a Központ kötelezően ellátandó feladata az **óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység**. A tevékenység megkezdésekor a járás köznevelési intézményeiben szükségletfelmérést végeztek. Az intézmények által szolgáltatott adatok elemzését követően a központ az együttműködési megállapodások előkészítését végezte el. A központ minden mátészalkai intézmény fenntartójával megkötötte az együttműködési megállapodást. Az együttműködési megállapodásokban meghatározásra kerültek az egyéni, csoportos és közösségi feladatok ellátásának területei. Minden szülő részére tájékoztatót küldtek az iskolában, óvodában folyó óvodai és iskolai segítő tevékenységről, szolgáltatásokról. A mátészalkai köznevelési intézmények gyereklétszáma alapján a segítőik folyamatosan kerültek felvételre, decemberre létszámuk elérte a szükséges 5 főt. A segítőik az intézmények által szervezett programokba kapcsolódtak be. Heti rendszerességgel ügyfélfogadást tartottak, közös családlátogatásokon vettek részt az intézmények pedagógusaival, egyéni segítő beszélgetéseket folytattak, tanácsadást nyújtottak.

A **készenléti szolgálat** célja a Gyermekjóléti Központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása. A készenléti szolgálatot egy állandóan hívható, közismert telefonszámmal biztosítják, melyre 13 jelzés érkezett, melyből 8 jelzés téves volt, és 3 esetben tájékoztatás nyújtása történt. 1 mátészalkai hívó esetében intézkedés történt, mely alkalommal a készenléti szolgálatos munkatárs és egy családsegítő a helyszínen keresték fel a klienst, ahol segítő beszélgetésre került sor.

A Központ keretein belül biztosított **jogi tanácsadást** 99 fő vette igénybe, 142 alkalommal. A jogi tanácsadás a járás területére terjed ki, az igénybevevők közel 53%-a Mátészalkáról érkezett.

A 2017. szeptember 1-jétől indult „Integrált térségi gyermekprogramok a mátészalkai járásban” elnevezésű program keretében a jogi tanácsadás szolgáltatás Vaja és Nagyecsed településeken érhető el, így az intézmény tevékenységét kiegészítve már három helyszínen elérhető szolgáltatás a járás teljes egészét lefedi.

Pszichológiai tanácsadást 43 fő vett igénybe 83 alkalommal. Az igénybevevők 37 %-a mátészalkai lakos volt. A mátészalkai járásban a szolgáltatás iránti megnövekedett igényeket az intézmény havi 20 órában dolgozó pszichológusa nem tudta kielégíteni. Az „Integrált térségi gyermekprogramok a mátészalkai járásban” című program keretében 2018. évben Vaja és Nagyecsed településen is igénybe vehető a pszichológiai tanácsadást az „Integrált térségi gyermekprogramok a mátészalkai járásban” elnevezésű program keretében. A három helyszínen működő tanácsadás a járás teljes lakossága számára elérhető, viszont térségünkben olyan mértékű a problémás gyermekek, családok száma, hogy így is magas a szolgáltatásra várakozók száma.

A központ a járás területén működő család- és gyermekjóléti szolgálatok számára szakmai támogatást nyújt. 2018. évben minden hónapban csoportos és egyéni formában is biztosították az esetmegbeszélés és konzultáció lehetőségét a járásban működő szolgálatok számára. Tájékoztatást nyújtottak a Központban működő speciális szolgáltatások formáiról, azok igénybevételének lehetőségeiről, a járásban futó Gyermekesély program programelemeiről, a

településeket érintő programokról a szakterületi koordinátorok és az utazó szociális asszisztensek bevonásával.

A család- és gyermekjóléti központ a járásban működő jelzőrendszerek munkáját segítve **járási jelzőrendszeri tanácsadót foglalkoztat**, melynek célja a jelzőrendszer járási szintű koordinálása, a kapcsolattartás. A szolgálatok és a központ napi munkájában fontos szerepet töltenek be a jelzőrendszeri tagok, mivel a veszélyeztetett gyermekek, családok elsődlegesen az ő látókörükbe kerülnek. A járás településeiről a család és gyermekjóléti szolgálatoktól beérkező heti jelentések adatait megvizsgálva elmondható, hogy a jelzőrendszer tagjai közül a legnagyobb számú jelzés a köznevelési intézményektől, a járási hivataltól, illetve a család- és gyermekjóléti központtól érkezett. Az észlelő és jelzőrendszer által a Család- és Gyermekjóléti Központ 0-17 évesekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma 740, nagykorú személyekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma 2, ebből szolgálat, vagy központ által továbbított jelzés száma 254. A jelzésekkel érintett gyermekek száma 389. Az észlelő- és jelzőrendszer által a Család- és Gyermekjóléti Központba küldött jelzések száma Mátészalka városban:

- köznevelési intézményektől 1 jelzés,
- járási hivatal gyámhivatalától 39 jelzés,
- család- és gyermekjóléti szolgálatától 4 jelzés,
- egészségügyi szolgáltatótól - védőnőtől 2 jelzés
- rendőrségtől 4 jelzés
- állampolgártól 3 jelzés.

Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek

Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek és az ellátott kiskorúak és 18. életévet betöltött fiatalok száma Mátészalka városban:

tevékenység	hatósági intézkedésekhez kapcsolatos tevékenységek száma	hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenység keretein belül érintettek számára (fő)
szociális segítő tevékenység	144	296
esetkonferencia szervezése, azon való részvétel	10	21
esetkonzultáció	2	8
egyéni gondozási nevelési terv készítése	35	87
első védelembe vételi tárgyaláson részvétel	13	29
felülvizsgálati tárgyaláson részvétel- nevelésbe vétel	7	18
felülvizsgálati tárgyaláson részvétel- védelembe vétel	20	40
elhelyezési értekezleten, tárgyaláson részvétel	2	2
egyéb hatósági tárgyaláson részvétel	1	4
családlátogatás	95	218
környezettanulmány készítésében közreműködés	14	31
környezettanulmány készítése önállóan	29	38

összesen	372	792
Járási szinten összesen	6103	6215

Hatósági intézkedés nyomán gondozott kiskorúak száma:

gondozottak száma	védelembe vett	ideiglenes hatállyal elhelyezett	nevelésbe vett	utógondozás, szakellátásból kikerült	összesen
Mátészalka	54	-	52	1	107
0-2	4	-	5	1	10
3-5	5	-	11	-	16
6-13	17	-	22	-	39
14-17	25	-	14	-	39
18-	3	-	-	-	3
Járási szinten összesen	628	27	421	13	1089

Mátészalkavárosban 32 családban 54 gyermek esetében került sor védelembe vételre, melynek okai: 50 órás igazolatlan iskolai hiányzás, magatartásbeli problémák, a szülők általi elhanyagolás. 20 családban 52 gyermek volt nevelésben, ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek nem volt. 11 családban 13 gyermek esetében került sor családba fogadásra.

A család- és gyermekjóléti központ a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának időtartama alatt együttműködik a család- és gyermekjóléti szolgálattal és a kirendelt eseti gyámmal. Az együttműködés keretében tájékoztatják egymást a gyermek elhanyagolásból származó veszélyeztetettség alakulásáról, a megszüntetése érdekében tett intézkedésekről és a természetbeni formában nyújtott családi pótlék felhasználásának tapasztalatairól.

A központnál ellátott bántalmazott és elhanyagolt kiskorúak adatai:

megnevezés	fizikai bántalmazás	lelki bántalmazás	szexuális bántalmazás	fizikai elhanyagolás	lelki elhanyagolás
családon belül szülő által	-	2	-	249	5
ebből mátészalkai	-	-	-	14	-
Családon kívül gyermek által	14	-	-		
Családon kívül felnőtt által	1	-	-		

Mátészalkán a nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak esetében a legnagyobb problémát főként a gyermekek fizikai elhanyagolása, illetve a tankötelezettség elmulasztása okozta. Ehhez társultak másodlagos okként a nevelési problémák, csavargás, a kortárscsoport negatív hatása.

A családból kiemelt gyermek visszahelyezésének, családba fogadásának elősegítése, a gyermek szülőinek gondozása

A Központ 421 nevelésbe vett gyermeket tart nyilván, melyből 52 gyermek mátészalkai. A családból kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében családgondozást végeznek az esetenedzszerek – az otthoni nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi

szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve – a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállítása érdekében.

Egy gyermek esetében végeztek utógondozást – az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve – a gyermek családjába történő visszailleszkedés segítése érdekében.

Gyermekek napközbeni ellátása

A gyermekek napközbeni ellátását a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények tagintézményeként működő Bölcsőde útján, valamint a Négy Évszak Óvoda tagintézményeiben biztosítja az önkormányzat.

Bölcsőde ellátás

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás része, a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében. A bölcsőde végezheti a fogyatékos gyermekek nevelését és gondozását legfeljebb a gyermek hatéves koráig.

Az Intézmény jelenleg 102 férőhellyel, és nyolc gyermekcsoporttal működik. A gyermeklétszám a 8 csoport között az alábbiak szerint oszlik meg: 1 db 10 fő/csoport, 1 db 12 fő/csoport, 2 db 14 fő/csoport, 4 db 13 fő/csoport.

2018. évben a bölcsődei ellátást 165 gyermek vette igénybe, akik közül 144 gyermek mátészalkai volt.

A bölcsőde kihasználtsága 2018. évben a beíratott gyermekekhez viszonyítva 89% volt. A 0-3 éves korú gyermekeknél a megbetegedés aránylag magas - ezért gyakrabban hiányoznak betegség miatt -, másrészt az iskolai, óvodai szünet idején is alacsony az igénybevétel.

Az elmúlt évben a havonkénti létszámok a 102 bölcsődei férőhelyen az alábbiak szerint alakultak:

Hónap	Ténylegesen gondozott összlétszám	Tényleges gondozott mátészalkai gyereklétszám
Január	97	76
Február	92	72
Március	92	73
Április	96	77
Május	97	77
Június	97	77
Július	96	77
Augusztus	103	82
Szeptember	84	68
Október	87	70
November	90	75
December	89	75

A bölcsődei felvétel és beszoktatás egész évben folyamatos. Férőhely hiányában a felvételre váró gyermekeket várólistára veszik, szabad férőhely esetén a várólistán szereplő gyermekek felvételre kerülnek. 2018. év végén 5 fő várakozott felvételre, felvételük 2019-re áthúzódott.

Integrált bölcsődei csoportban egy fő fogyatékkal élő gyermek gondozását, nevelését, fejlesztését biztosították az elmúlt évben gyógypedagógus irányításával teljes integrációban.

A bölcsődei gondozó nevelő munkát 18 fő szakképzett kisgyermeknevelő látja el, közülük egy fő kivételével mindenki felsőfokú szakirányú végzettséggel rendelkezik. A vezetői feladatokat 1 fő függetlenített bölcsődevezető látja el, szakképzettsége szakvizsgával rendelkező szociálpedagógus.

2018. évben 7 fő kisgyermeknevelő vett részt szakmai tanfolyamon a Családbarát Ország Nonprofit Kft. szervezésében. A továbbképzés címe: A családközpontú pedagógia gyakorlata

A bölcsőde 2006. február 1-től kistérségi feladatot is ellát, Mátészalkán kívül 15 település számára biztosította 2018. évben a gyermekek napközbeni ellátását. Az elmúlt évben a térségből 21 gyermek részesült bölcsődei ellátásban.

Időszakos gyermekfelügyeletet 2018. évben egyetlen szülő sem vette igénybe.

Óvodai ellátás

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig ellátja – a gyermekek védelméről és a gyámsági igazgatásról szóló törvényben meghatározottak szerint – a gyermek napközbeni ellátásával összefüggő feladatokat is.

Az óvodás korú gyermekek napközbeni ellátását a Négy Évszak Óvoda székhelyén és 4 tagintézményén keresztül biztosítja Önkormányzatunk. Év végén 619 gyerek részesült óvodai ellátásban, 52 óvodapedagógus neveli, gondozza a gyermekeket.

2018. szeptember 1-jétől kezdte el működését három óvodai csoporttal a Széchenyi Katolikus Óvoda a városban.

Gyermekek átmeneti gondozása

A gyermekek átmeneti gondozása keretében a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról kell gondoskodni. Mátészalka Város Önkormányzata a gyermekek átmeneti gondozását önálló helyettes szülő alkalmazásával biztosítja. A helyettes szülőnél 1 gyermek helyezhető el, de az önálló helyettes szülőnél szolgáltatás nyújtására 2018-ban sem került sor.

4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása

2017 júliusában a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya, mint működést engedélyező szerv helyszíni ellenőrzést tartott a Bölcsődében. 2018 novemberében átvett jegyzőkönyv a feltárt hiányosságok alapján intézkedések megtételét írta elő a fenntartó, a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézményi Társulás részére személyi feltételek tekintetében (kinevezések módosítása munkakör megnevezése miatt, a munkaruha átvételének személyre szóló nyilvántartásának vezetése, két dolgozó esetében a nyilvántartásba vétel igazolása), illetve tárgyi eszközök teljes körű – R. 11. mellékletét képező bölcsődei ellátáshoz szükséges, kötelezően biztosítandó eszközök és felszerelések szerinti - biztosítása érdekében. A fenntartónak az Érdekképviselői Fórum működési szabályzatának aktualizálása és a megállapodás formanyomtatvány módosítása érdekében is meg kellett tennie a szükséges intézkedéseket. A Kormányhivatal a 2019. február 27-én kibocsátott végzésében a feltárt hiányosságok megszüntetésére szólította fel a fenntartót, mely intézkedések megtételének igazolására 30 napot állapított meg. A fenntartó határidőben igazolta a hiányosságok megszüntetését a Kormányhivatal felé, a bölcsőde működésének ellenőrzésére irányuló, hivatalból indított eljárást a Kormányhivatal 2019. április 9. napján kelt végzésével megszüntette.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámügyi Osztálya 2018. januárjában iratbekérés útján Mátészalka Város Önkormányzat jegyzői gyámhatósága jogalkalmazó tevékenysége tárgyában átfogó vizsgálatot végzett. A vizsgált időszak: 2017. január 1. – 2017. december 31. Az átfogó vizsgálat a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítására vonatkozó anyagi és eljárási jogszabályi előírások, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítására vonatkozó jogszabályi előírások érvényesülésére, a gyámhatósági ügyekben megkeresésre készített környezettanulmány tartalmi elemeire terjedt ki. A vizsgált ügyiratokban az ellenőrző szerv hiányosságokat tárt fel, melynek megszüntetéséről határidő megadásával tájékoztatást kért. A vizsgált rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításáról szóló határozatokban a gyámhatóság nem figyelmeztette a kérelmezőt, hogy a Gyvt. rendelkezéseinek megsértésével nyújtott ellátást meg kell szüntetni, valamint, hogy a fellebbezést indokolni kell; valamint a gyámhatóság illetékességét megállapító jogszabályhelyeket aktualizálni kellett. A gyámhatóságnak egy rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot, és két hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállását felül kellett vizsgálnia, egy határozatban a jogosultsági időtartamot javítani kellett. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a készített környezettanulmányok nem minden kötelező tartalmi elemet tartalmaztak. A vizsgálat megállapította, hogy a feltárt hiányosságoktól eltekintve a gyámhatóság a hatályos jogszabályoknak megfelelően, a szakmai szempontok figyelembevételével járt el, a felülvizsgálatok megtörténtek, a hiányosságok pótlása megtörtént mind a határozat, mind a környezettanulmány mintákban megtörtént.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Mátészalkai Járási Hivatala Népegészségügyi Osztálya 2018 októberében a Bölcsődében közegészségügyi-járványügyi ellenőrzést tartott, melynek során megállapítást nyert, hogy az általános higiénés helyzet jónak mondható, hiányosságot nem tártak fel.

Mátészalka Város Polgármesteri Hivatal Belső Ellenőrzése a Képviselő-testület által elfogadott belső ellenőrzési terv alapján 2018-ban a Család- és Gyermekjóléti Központ működését ellenőrizte, melynek során megállapítást nyert, hogy a Központ a jogszabályi előírások figyelembevételével végzi tevékenységét.

2018. évben ügyészi vizsgálatra nem került sor.

5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján

Gyakoribbá kell tenni a Rendőrséggel a „razziákat”, nemcsak az éjszakai, hanem a nappali időszakokban is. Pszichológus nagyobb óraszámában történő alkalmazása indokolt a felmerülő igények alapján.

A megnövekedett igények miatt szükségessé vált a bölcsődei férőhelyek bővítése.

A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében továbbra is nagyon fontos lenne, hogy az észlelő- és jelzőrendszer minden tagja eleget tegyen jelzési kötelezettségének, a jelzőrendszeri tagok együttműködésének szorosabbá tétele.

Szorosabb együttműködésre van szükség az iskolai hiányzások visszaszorítása érdekében, mivel az időben megtett jelzés a gyermek érdekét szolgálja.

6. A Bűnmegelőzési program bemutatása, a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetőkről adatok

A bűnelkövetés, a bűnismétlés megelőzését célzó programok

A Gyermekjóléti Szolgálat 2005 májusában indította Városi Rendőrkapitánysággal közös programját, melynek célja, hogy városunk ifjúságát közös erővel próbálják meg a helyes társadalmi normák és a viselkedés követőjévé tenni. A „razzia” során a családgondozók a rendőrökkel együtt végigjárják a város szórakozóhelyeit este 10 órától hajnal 1 óráig, ahol próbálják megtalálni azokat a fiatalokat, akik túlzott mennyiségű alkoholt és esetlegesen kábítószer fogyasztanak. 2018. évben 2 éjszakai razziára került sor a Rendőrkapitányság és a Gyermekjóléti Szolgálat részvételével. A razziák alkalmával 30-40 gyermek és fiatalkorú igazoltatására került sor. Minden esetben a szülővel és a gyermekkel közös beszélgetés történt, a Szolgálat által figyelmeztetésben részesültek. Nappali razziákra 3 esetben került sor.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családgondozói minden középiskolában iskolai prevenciós előadásokat tartanak a felmerülő igények szerint, mely alkalmakkor a fiatalkorúak különböző témákkal ismerkedhetnek meg, ilyen pl. alkoholfogyasztás, drogfogyasztás veszélyei, egészségügyi kérdések.

A Rendőrség eredményes bűnmegelőzési programokat folytat az iskolákban, pl.: DADA, Ovizsaru program, „Az iskola rendőre” program.

A településen a rendőrség bűnmegelőzési munkáját kiegészíti és támogatja a Rend-Team Mátészalka Polgárőr Egyesület és a Városi Közlekedési Polgárőrség, akik a közrend, közbiztonság védelmében a közterületek, közintézmények védelmének biztosításában nyújtanak segítséget. A bűnmegelőzésben segítik a Rendőrség munkáját a közterület felügyelők is.

A városi térfigyelő rendszer fejlesztése, bővítése eredményeként 47-re nőtt a térfigyelő rendszer elemeinek száma. A rendszert a Közterület-felügyelet ellenőrzi és gondoskodik a jogszabályokban előírtak szerinti működtetéséről. A rendszer nagyban segíti a rendőrség és a közterület-felügyelet munkáját.

Mátészalka Város Önkormányzata 2015 szeptemberében újjászervezték a Mátészalkai Kábítószerügyi Egyeztető Fórumot, elfogadták a Fórum Szervezeti és Működési Szabályzatát. A Mátészalkai Kábítószerügyi Egyeztető Fórum tevékenységének célja, hogy biztosítsa az összhangot a helyi szinten drogkérdésben érintett szervezetek és intézmények között, melyek a Nemzeti Drogstratégiában megfogalmazott célok megvalósítására törekcsenek.

Mátészalka Város Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Koncepciója

Mátészalka Város Önkormányzat Képviselő-testülete 74/2015. (V. 28.) Kt. számú határozatával fogadta el Mátészalka Város 2015-2019. évre vonatkozó Közbiztonsági és Bűnmegelőzési koncepcióját. A koncepció célja a közbiztonság helyi dimenziójának megfogalmazása, a megvalósítandó célok, ezen belül a prioritások kijelölése, a végrehajtás személyi, anyagi pénzügyi kereteinek meghatározása, ezáltal biztosítva az alapvető emberi jogok érvényesülését, egyúttal lehetővé téve polgárainak számára a lehetőségekhez képest a maximális közbiztonságot, megakadályozni az áldozattá válást, a bűnmegelőzésben és bűnüldözésben részt vevő helyi erők közötti célirányos tevékenységet elősegítve, megfelelő keretet biztosítson a közös feladatok eredményes elvégzésére.

A közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepció főbb pontjai:

Helyzetelemzés

Társadalmi, demográfiai helyzetelemzés

Bűnügyi helyzetkép

Közterületi jelenlét helyzete

Tulajdon elleni szabálysértésekkel kapcsolatos tapasztalatok

A közbiztonság megteremtésében és fenntartásában, a bűnmegelőzésben együttműködő helyi erők

Önkormányzati lehetőségek, feladatok

Települési intézmények feladatai

Civil társadalmi feladatok

Célok, prioritások

Célcsoportok, beavatkozási területek

Gyermekek és fiatalok védelme

Családon belüli erőszak megelőzése

Áldozattá válás megelőzése

Időskorúak veszélyeztetése

Közterületek biztonságának fokozása

Együttműködés, kommunikáció

A koncepció megvalósításának forrása

A koncepcióban megfogalmazott célok, prioritások:

- a személy elleni bűncselekmények visszaszorítása, megelőzése, megakadályozása,
- közintézmények, környezeti értékek védelme,
- a szenvedélybetegségekkel kapcsolatos közbiztonságot veszélyeztető cselekmények megakadályozása, visszaszorítása,
- vagyonvédelemmel kapcsolatos felvilágosító tevékenység javítása a besurranásos lopások megelőzése,
- a településen megrendezésre kerülő sport és kulturális jellegű rendezvények biztonságos lebonyolítása,

- a közterületek, parkok, játszóterek rendjének és tisztaságának megőrzése, az eszközök állagmegóvása, kamerás térfigyelő rendszer kiépítése,
- a közlekedés biztonságával és a baleset megelőzésével kapcsolatos feladatok megoldása.

A közbiztonság megteremtésében és fenntartásában, a bűnmegelőzésben az önkormányzatnak, a helyi közintézményeknek, társadalmi és civil szervezeteknek szorosan együtt kell működniük. Az Önkormányzat közterület felügyeletet működtet, melynek folyamatos megerősítését tervezi. Az önkormányzat segíti, szervezi, koordinálja a prevenciós, rehabilitációs programok, előadások létrejöttét. Fontosnak tartja a bűnmegelőzési programokhoz kapcsolódó pályázati lehetőségek kihasználását, a bűnmegelőzési-közbiztonsági programok támogatását.

A bűnmegelőzés kiemelt célcsoportja a gyermekek, a fiatalkorúak és a fiatal felnőttek.

A koncepció e célcsoport tekintetében feladatokat, célokat fogalmaz meg a bűnmegelőzés területén, melyek nagy része jelenleg is működik:

- 1 fő hivatásos kinevezésével prevenciós tiszt működése a Mátészalkai Rendőrkapitányságon
- DADA, illetve az Ovizsaru program működésének biztosítása
- A család és ifjúság védelme, előadások szervezése a mátészalkai iskolákban
- Középiskolai tanintézmények, a diákok felvilágosítása a megfelelő konfliktuskezelés felé való orientálása,
- „Drogkör” elnevezéssel előadássorozatok megszervezése, lebonyolítása
- Együttműködés a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények keretein belül működő Család és Gyermejjóléti Szolgálattal
- Szórakoztató helyek ellenőrzése, a gyermekjóléti szolgálattal közösen.
- előadások, szakmai programok szervezésével kell elősegíteni a veszélyforrások megismerését, a különböző szerek káros hatását és a bűnözéssel vagy az áldozattá válással kapcsolatos hatását
- megkeresni annak a lehetőségét, hogyan lehetne a különböző települési rendezvények programjába beépíteni a bűnmegelőzéssel vagy az áldozattá válással kapcsolatos iratanyagot.
- a kiépített jelzőrendszer hatékony továbbműködtetése,
- fokozottan figyelemmel kísérni szakemberek bevonásával a hátrányos helyzetű családok életvitelét,
- a kialakult szoros együttműködés fenntartása a rendőrséggel, a szociális területen dolgozó szakemberekkel, pedagógusokkal,
- elérni, hogy a családon belüli erőszak ne maradjon családon belül.

Gyermekek és fiatalkorú bűnelkövetők száma, bűnelkövetés okainak bemutatása

Szabálysértést, illetve bűncselekményt elkövető gyermekek és fiatalkorúak száma:

	0-14 éves	14-18 éves
Bűncselekményt elkövetők száma	-	3
Szabálysértést elkövetők száma	19	14

Az előző évi adatok képest mind a szabálysértések, mind a bűncselekmények száma megnőtt. A kontroll nélküli szabadidő eltöltése, az éjszakai kimaradás, a magas igazolatlan hiányzások száma azok a veszélyeztető okok, amelyek befolyásolják a fiatalkorúak által elkövetett bűncselekmények, szabálysértések számát.

7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés bemutatása

A gyermekjóléti feladatok ellátásába civil szervezetek közvetlenül nem kapcsolódnak be, inkább adományokat biztosítanak a rászorulóknak számára. A település valamennyi oktatási intézményében működik az intézmény munkáját segítő alapítvány.

- **Boldog Családokért Szociális és Gyermekvédelmi Egyesület:** Az EFOP program lebonyolításában, mint konzorciumi partner vesz részt. Az Önkormányzat a civil szervezetek számára kiírt pályázat keretein belül a tavalyi évben is támogatta az egyesület által a városban megvalósított programokat.
- **„Szemünk fénye a gyermek”:** a bölcsőde alapítványa. Az alapítvány támogatásával 2018-ban babákat, hintaasztalokat vásároltak valamennyi gyermekcsoport számára, mintegy 400 ezer forint értékben.
- **Mátészalkai Máltai Csoport - Máltai Szeretetszolgálat:** ruhasegélyt és élelmiszercsomagot juttat a rászoruló ügyfeleknek, családoknak.
- **Magyar Vöröskereszt Mátészalka:** tárgyi segítség a rászorulóknak
- **Rotary Club Mátészalka:** a rászoruló gyermekeket támogatja
- **Johannita Segítő Szolgálat:** ruhaadomány a település lakóinak.

Összegzés

Mátészalka Város Önkormányzata biztosítja a Gyvt-ben a számára előírt személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokat. Az önkormányzat gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladatainak összehangolt munkáját a feladatellátásban résztvevők jó kapcsolata és együttműködése, a jelzőrendszer megfelelő működése és működtetése biztosítja.

Mátészalka, 2019. május

Dr. Hanusi Péter
polgármester

Dr. Takács Csaba
jegyző

Beszámoló

a Család- és Gyermekjóléti Központ 2018. évi munkájáról

A Család-és Gyermekjóléti Központ ellátási területe:

A mátészalkai járáshoz, így a Család-és Gyermekjóléti központhoz 26 település tartozik: Mátészalka, Fábíánháza, Fülöpösdaróc, Géberjén, Györtelek, Hodász, Járm, Kántorjánosi, Kocsord, Mérek, Nagydobos, Nagyecséd, Nyírcsaholy, Nyírkáta, Nyírmeggyes, Nyírparasznya, Ópályi, Ökörítőfölpös, Öör, Papos, Rápolt, Szamoskér, Szamosszeg, Tiborszállás, Vaja, Vállaj.

A Család-és Gyermekjóléti Központ létszámadatai:

A központban 2018. évben 9 fő esetmenedzser, (ebből 1 fő munkaidejének felében járási jelzőrendszeri tanácsadó), 9 fő óvodai és iskolai szociális segítő, 3 fő szociális segítő, valamint 1 fő vezető látta el feladatát. Az esetmenedzserek a Mátészalkai Járás területén a munkaköri leírásban meghatározott településeken végzik feladatukat, melynek kiválasztásánál fontos szempont volt a területi megközelíthetőség és a településeken ellátandó családok száma.

Központunk 2018. szeptember 1 napjával indította be az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet a mátészalkai járás köznevelési intézményeiben. A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság tájékoztató kimutatása szerint járásunkban az óvodák, általános és középiskolák tanulóinak létszáma 10.449 fő volt a 2017/2018. tanév 2017. október-1. statisztikai adatok alapján.

A 15/1998.(IV.30.) NM rendelet - a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről- 1. sz. melléklete alapján 1000 fő köznevelési intézményben nyilvántartott gyermekre vetítve 1 fő óvodai és iskolai szociális segítő alkalmazását írta elő. Így esetünkben 10 fő segítőre volt szükség, de munkaerőhiány miatt 9 fővel indult a szolgáltatás.

Az esetmenedzserek közül 2 fő az óvodai és iskolai szociális segítő lett, így az esetmenedzserek tekintetében 2 új dolgozó került felvételre 2018. szeptember 1-től. Közülük 1 fő nem rendelkezett a jogszabályban meghatározott végzettséggel, de a szociális munkás végzettséget december hónapban megszerezte.

A 9 óvodai és iskolai szociális segítő közül 2018. szeptember hónapban 5 fő, (ebből 1 fő 4 órában) , október hónapban 2 fő (ebből 1 fő 4 órában), november hónapban 2 fő kezdte meg tevékenységét. 2018. december 1-től a két négy órában dolgozó munkatársunk teljes munkaidőben lett foglalkoztatva.

A segítők iskolai végzettségét tekintve 1 fő nem rendelkezik a jogszabályban előírt végzettséggel, nyelvvizsga hiányában.

A Család-és Gyermekjóléti Központ tevékenysége:

A Központ a gyermekek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében, a gyermekek igényeinek és szükségleteinek megfelelő, egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújtott:

Utcai szociális munka:

Az utcai szociális munka tevékenység során célunk volt az utcán tartózkodó csellengő fiatalok, a lakóhelyéről önkényesen eltávozó, vagy a gondozója által a lakásból kitett, ellátás és felügyelet nélkül maradó gyermekek lakóhelyére történő visszakerülésének elősegítése, szükség esetén átmeneti gondozásának vagy gyermekvédelmi gondoskodásban részesítésének kezdeményezése.

Munkatársaink az év folyamán 50 alkalommal végeztek utcai szociális munkát Mátészalkán az állomás és környékén működő szórakozóhelyeken, terepszemlét tartottak, az utcán illetve szórakozó helyen tartózkodó fiatalok felkutatása érdekében. A rendőrség szakembereivel előzetes egyeztetés alapján „razzián” vettek részt 5 alkalommal (2 éjszakai és 3 nappali), melynek célja kiskorú gyermekek és fiatalkorúak szórakozóhelyen történő ellenőrzése, illetve veszélyeztetettség felmerülése esetén az illetékes család-és gyermekjóléti szolgálat ill. család-és gyermekjóléti központ felé a szükséges jelzés megtétele.

Kapcsolattartási ügyeletet, ennek keretében közvetítői eljárás biztosítása:

A kapcsolattartási ügyelet célja a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges helyszín biztosítása.

2018. évben 89 fő vette igénybe a szolgáltatást a járás területéről, ebből:

nem /	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62éves és id.	összesen
férfi	3	4	22	3	3	4	5	-	1	45
nő	1	6	20	2	2	4	7	1	1	44
összesen	4	10	42	5	5	8	12	1	2	89

2018. évben 42 fő vette igénybe a kapcsolattartási ügyeletet Mátészalka városban, ebből:

nem /	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62éves és id.	összesen
férfi	2	1	4	1	1	-	2	-	-	11
nő	-	1	1	-	1	-	1	1	-	5
összesen	2	2	5	1	2	-	3	1	-	16

Kapcsolattartás – járási adatok:

Nevelőszülőnél elhelyezett gyermekek esetében

- 7 család 40 gyermek szülő-testvér kapcsolattartás – gyámhivatali határozat alapján
- 2 család 15 gyermek testvér kapcsolattartás – gyámhivatali határozat alapján
- 1 család 5 gyermek nagyszülői kapcsolattartás – gyámhivatali határozat alapján
- 2 család 2 gyermek esetében szülői kapcsolattartás – gyámhivatali határozat alapján
- 1 nevelőszülőnél elhelyezett gyermek kapcsolattartása nem valósult meg a szülők érdektelensége miatt

Gyámnál elhelyezett gyermekek esetében

- 1 család 2 gyermek esetében anyai kapcsolattartás – gyámhivatali határozat alapján (anya egyetlen alkalommal sem jelent meg)
- 1 család 1 gyermek esetében apai kapcsolattartás – gyámhivatali határozat alapján (apa egyetlen alkalommal sem jelent meg)

Egyik szülőnél élő gyermek esetében

- 1 család 1 gyermek esetében, apai és nagyszülői kapcsolattartás – gyámhivatali, megyei gyámhivatal határozata alapján
- 1 család 1 gyermek esetében apai kapcsolattartás a Nyíregyházi törvényszék határozata alapján
- 1 család 1 gyermek esetében apai kapcsolattartás Mátészalkai Járásbíróság határozata alapján
- 1 család 1 gyermek esetében apai kapcsolattartás Mátészalkai Járásbíróság határozata alapján, mely egyetlen alkalommal sem valósult meg, apa nem jelent meg a kapcsolattartáson
- 1 család 1 gyermek apai kapcsolattartás gyámhivatali határozat alapján
- 1 gyermek esetében gyámhivatali határozat alapján nagyszülői kapcsolattartás lett szabályozva, de a felek egyetlen alkalommal sem jelentek meg

Kapcsolattartás Mátészalka városban:

- 2 gyermek esetében - akik gyámnál kerültek elhelyezésre- került sor anyai kapcsolattartás szabályozására gyámhivatali határozat alapján ahol az anya egyetlen alkalommal sem jelent meg
- 1 gyermek esetében került sor apai kapcsolattartás szabályozására, Mátészalkai Járásbíróság végzése alapján ahol az apa egyetlen alkalommal sem jelent meg
- 1 nevelt gyermek esetében valósult meg szülői kapcsolattartás, valamint 5 nevelt gyermek esetében nagyszülői kapcsolattartás Gyámhivatali határozat alapján
- 1 gyermek esetében apai kapcsolattartás Mátészalkai Járásbíróság határozata alapján.

Formájukat tekintve tehát anyai, apai, anyai, nagyszülői, testvér kapcsolattartásokra került sor, melyek gyakoriságát a bíróság, a törvényszék, illetve a gyámhivatal szabályozta. A kapcsolattartáson az esetmenedzserek beosztás szerint alkalmanként 2 fővel vettek részt, ahol az ott történt eseményekről feljegyzést készítettek, valamint a bíróság és a gyámhivatal részére kérésre, tájékoztatás készült a kapcsolattartás eredményességéről, eredménytelenségének okáról. Abban az esetben, ha a felügyelt kapcsolattartás nem valósult meg hivatalból

tájékoztattuk a gyámhivatalt. A nevelőszülős kapcsolattartások rendszerint jól működtek, de voltak olyan apai, anyai és nagyszülői kapcsolattartások melyek nem a szabályozásnak megfelelően valósultak meg, egyrészt a kapcsolattartásra jogosult felek érdektelensége vagy a résztvevő felek közötti konfliktus következtében.

Együttműködési megállapodást kötöttünk a Kelet-magyarországi Református Nevelőszülő Hálózattal, valamint a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Gyermekvédelmi szakszolgálatral a nevelőszülős kapcsolattartások ügyében.

Kórházi szociális munka:

A kórházi szociális munka a gyermek sürgősségi osztály, valamint a gyermekosztály látókörébe került elhanyagolt, bántalmazott gyermeket és családját segíti a gyermekjóléti szolgáltatás eszközeivel. A szülészeti, nőgyógyászati osztály szakembereit bevonva együttműködtünk a válsághelyzetben lévő várandós anya és gyermeke segítése érdekében.

A kórházi védőnővel állandó kapcsolatot tartottunk, elsősorban válsághelyzetben lévő anya újszülött gyermekének családból történő kiemelésének végrehajtása miatt. A Nagykállói pszichiátriai szakkórház szakembereinek orvosainak bevonásával segítséget nyújtottunk az ellátásunkban lévő gyermekek szüleinek pszichiátriai szakorvosi vizsgálatának és a kórházi kezelésének megszervezésében.

Iskolai szociális munka, mint önként vállalt feladat keretében segítséget nyújtottunk 2018. augusztus 30-ig.

- a gyermek családját a gyermek iskolai életét érintő problémák feloldásában
- a gyermek, a szülő, részére nevelési problémák esetén

Az esetmenedzserek a településeken aktív kapcsolatban voltak az óvodák, iskolák pedagógusaival, a gyerekek közösségbe történő beilleszkedéséről, iskolai tanulmányairól, a tanulói hiányzásokról írásos véleményt kértek, esetmegbeszélést tartottak.

Pályaismereti- és pályaaorientációs csoportfoglalkozást tartott munkatársunk összesen 14 alkalommal 216 fő - a **Mátészalkai középiskolákban 154 fő**, valamint 1 általános iskolában Ópályiban 62 fő - diák részére.

Pályaismereti- és pályaaorientációs csoportfoglalkozáson résztvevők száma Mátészalka városban

nem	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62éves és id.	összesen
férfi	-	-	17	49	-	-	-	-	-	66
nő	-	-	45	105	-	-	-	-	-	150
összesen	-	-	62	154	-	-	-	-	-	216

Tevékenységünket kiegészítette 2018. évben is a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézményi Társulás, EFOP-1.4.2-16. számú, „Integrált térségi gyermekprogramok a mátészalkai járásban” című EFOP-1.4.2-16-2016-00015 azonosító

számú pályázata keretében a „ Tudatosabb életért”, a Pályaorientáció és munkaerő-piaci tanácsadás, Jó itt lenni” ifjúsági klub, és az „Alkossunk együtt.... „ program

A „Tudatosabb életért” című programelemben prevenciós programok kerültek megszervezésre, (egészséges táplálkozás, bűnmegelőzés, stb.) valamint pályaismereti és pályaorientációs csoportfoglalkozások valósultak meg a járásban működő általános és középiskolákban.

A programban a járás településein működő iskolákban, 5 alkalommal, 10 szakmai pavilon kerül kialakításra, melyekben 4 szakember a diákok bevonásával interaktív, ifjúságsegítő módszerekkel, gyakorlatokkal, tanácsadással, filmvetítéssel segítik a program megvalósítását, ezzel hozzájárulva a következő generáció egészségi, testi és lelki, mentális fejlődéséhez. Az alábbi témákban valósulnak meg a prevenciós programok: Bűnmegelőzés-áldozattá válás, Helyes döntések-önismeret, Egészséges táplálkozás, Higiénikus megjelenés, Egészséges szerelem, Elsősegélynyújtás, Gyerekek edzettségének mérése, Környezetvédelem, Önvédelem, Gazdálkodj okosan. A járás több köznevelési intézményében valósult meg a program.

Mátészalkán 2018. évben a Baross László Mezőgazdasági Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégiumban 21 fő vett részt a foglalkozáson.

Pályaorientáció és munkaerő-piaci tanácsadás

A fiatal korosztály talán legnagyobb problémája az, hogy a pályaelképzeléseket nem tudják megfelelően a munkaerő-piaci szükségletekhez hangolni. Csak érdeklődés alapon választanak, pályaismeretük hiányos. A felvételi ismertetőket nem tartalmazzák az adott képzettséghez kapcsolható tevékenységeket, elhelyezkedési esélyeket.

A pályaorientációs tanácsadás célja volt, hogy a diákok továbbtanulási kedvének felkeltése, motivációjuk növelése, saját képességeik és érdeklődési irányuknak megfelelő szakmacsoportok megtalálása, amely nagymértékben hozzájárul későbbi életük során a szegény élethelyzetből való kitöréshez és hozzásegíti őket a számukra legmegfelelőbb állás megtalálásához.

2018. évben Mátészalkán a Képes Géza Általános Iskolában 27 gyermek vett részt a programban.

Jó itt lenni” ifjúsági klub

A programelem célja a kistérségi települések megtartó erejének növelése, a fiatalok családi és gazdasági helyzetéből adódó hátrányok csökkentése.

A meglévő közösségi tér fejlesztésével, a fiatalok találkozhatnak, és személyes kapcsolatot teremthetnek egymással. Közös programokkal közösségi élményhez juthatnak, egymást erősítő közösségé kövacsolódhatnak. A közösségfejlesztés nem is nyújt megoldást minden felmerülő problémára, azonban lényegesen sokat segít egy olyan folyamat elindításában, mely társadalmi, helyi vagy egyéni szinten jelentős változásokat eredményezhet, hiszen „a közösségfejlesztés nem mindenható gyógyír a társadalom problémáira, hanem egyik a jó módszerek közül. A klub heti rendszerességgel valósul meg.

A klubfoglalkozásokat a mátészalkai kollégiumokból 28 fő látogatta, melynek helyszíne a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények épülete volt.

„Alkossunk együtt.... „ program

Célja a hátrányos helyzetű gyermekek személyiségének folyamatos fejlesztése új innovatív módszerek felhasználásával. A program célja, a gyermekek harmonikus testi, lelki és értelmi fejlődésének kibontakoztatása, a korai képességgondozás, a családok eladósodásának megelőzésére, csökkentésére irányuló tevékenység.

A drámapedagógiai foglalkozások a szerepjátékot, mint stratégiát használták arra, hogy a gyermek saját és mások viselkedését értelmezze. A módszer hatására olyan nélkülözhetetlen változások következnek be, mint a megértés szintjének módosulása, fejlődése, pozitív változás a normális viselkedésben, a kooperációs készségben.

A gyerekek részére tartott csoportfoglalkozáson Mátészalkán 10 fő fejlesztésére került sor a nyári szünetben a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények székhelyén.

Adósságkezelés felnőttek részére az „Alkossunk együtt.... „ program keretén belül

Az adósságkezelési tanácsadó az eladósodás okainak, mértékének feltérképezésével foglalkozik. Segítséget nyújtott hátralékosságból, az adósságcsapdából való kikerülés érdekében.

Cél: a hátralékhalmozódás ütemének csökkentése megállítása, az új adósságok keletkezésének megelőzése, különösen az uzsora tekintetében. Az ügyfeleket folyamatos segített tanácsadás útján, közbenjárt a szolgáltatóknál a felhalmozódott adósság rendezése érdekében. Spórolási technikákat dolgoztak ki, valamint az ügyfelek megismerték az online ügyintézés lehetőségét is.

2018. évben csak az adósságkezelési szolgáltatás Mátészalkán 2 fő bevonásával történt meg.

Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység

2018. szeptember 1-től a Központ kötelezően ellátandó feladata az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység.

A Család-és Gyermekjóléti Központ részére biztosított forrás fedezetet nyújtott a három havi bérköltség a hozzá kapcsolódó járulékokhoz, illetve a feladatellátáshoz kapcsolódó dologi kiadásokhoz.

A támogatást 2018. december 31-ig használhattuk fel. Mivel a dolgozók felvétele szakaszosan történt meg, így a fennmaradó támogatást a tárgyi feltételek javításához használtuk fel.

A munkavégzés javítása érdekében beszerzésre került : 10 laptopot, 10 pendrive, 5 kerékpár, valamint papír-írószert vásároltunk az egyéni és csoportos foglalkozásokhoz.

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság által megküldött adatok szerint Mátészalka Járás területén a köznevelési intézményekben 10.449 fő a gyermeklétszám: ebből az óvodákban 2460 fő, az általános iskolákban 5618 fő, szakközépiskolai tanuló 494 fő, gimnáziumi tanuló 562 fő, szakgimnáziumi tanulók száma 1315 fő. A tevékenység megkezdése előtt a járás köznevelési intézményeiben szükségletfelmérést végeztünk. 2018. szeptember hónapban a köznevelési intézményekhez megküldtük az adatlapokat. Ebben általános statisztikai adatokról, az intézményekben jelenleg elérhető programokról nyertünk tájékoztatást, valamint a köznevelési intézmények által igényelt szolgáltatásokról kaptunk információt.

A beérkezett szükségletfelmérések elemzése után személyesen kerestük meg a köznevelési intézményeket (a Központ vezető és az óvodai és iskolai szociális segítő) az együttműködési megállapodások elkészítése érdekében.

A köznevelési intézményeknek volt információjuk arra vonatkozóan, hogy lesz szociális segítő, de kevés ismerettel rendelkeztek.

Szívesen fogadták az intézmény munkatársait az iskolákban, óvodákban, de még nem körvonalazódott teljesen a feladatellátás, a kompetencia határok és a segítés eszköztára.

Abban egyetértettünk, hogy az új feladatot csak közösen, és folyamatosan együttműködve tudjuk megvalósítani. Az intézményvezetők és a pedagógusok biztosítottak bennünket arról, hogy minden segítséget megadnak a segítő munkatársaknak és az intézményünknek.

60 együttműködési megállapodást kötöttünk, melyet aláírt a köznevelési intézmény, annak fenntartója és a család-és gyermekjóléti központ.

2018. évben 9 munkatárs kezdte meg a tevékenységet, de az Ópályi, Nagydobos, Szamosszeg-Szamoskér, Nyírparasznya vonalon nem volt szakember.

Az együttműködési megállapodásban meghatározásra kerültek az egyéni, csoportos és közösségi feladatok ellátásának területei. Szakmai anyagok segítik munkánkat, melyben meghatározásra kerültek az egyes feladatokhoz kapcsolódó tevékenységek is. Ennek alapján a köznevelési intézményekben a kapcsolatfelvételt kezdeményezheti a gyermek, a pedagógus és a szülő.

Minden szülő részére tájékoztatást küldtünk az iskolában folyó óvodai és iskolai szociális segítő köznevelési intézményben nyújtott tevékenységeiről, szolgáltatásokról. A szülőknek aláírásukkal szükséges igazolni , hogy óvodai és iskolai szociális segítő által nyújtott szolgáltatásokat a gyermek igénybe veheti. Az intézményekben szóróanyagok is kihelyezésre kerültek a szolgáltatással kapcsolatban.

Az óvodákban, iskolákban kifüggesztésre került a segítők neve, elérhetősége és az ügyfélfogadási idő. Az intézményben töltött többi időben egyéb csoportos és közösségi feladatot látott el a segítő. Az iskolai szünetekben a munkatársak részt vesznek a köznevelési intézményben szervezett táborokban, valamint a központban látnak el segítő tevékenységet.

A segítők hétfőtől- csütörtökig a terepen dolgoznak, pénteki napokon az központban vesznek részt team megbeszéléseken, valamint adminisztrációs feladatokat végeztek, és felkészültek a csoportos és közösségi feladatok ellátására.

Az segítők együttműködtek a jelzőrendszer tagjaival, a családsegítőkkel és az esetmenedzserekkel, valamint a településeken a gyermekeket, szülőket segítő szolgáltatókkal.

Készenléti szolgálat:

Célja: a Gyermekjóléti Központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás, vagy tájékoztatás nyújtása.

A készenléti szolgálatot egy állandóan hívható, közismert telefonszámmal biztosítottuk, a készenléti szolgálatban lévő munkatárs szükség esetén szakszerű segítséget nyújthat, vagy segítséget mozgósíthat.

Az ingyenesen hívható szám: 06/80-630-127

A települések család-és gyermekjóléti szolgálatai részére biztosítottuk a szóróanyagot, melyen keresztül tájékoztattuk a lakosságot az ingyenesen hívható telefonszámról, és az igénybevétel módjáról.

Az elmúlt évben a telefonra 13 jelzés érkezett, melyből 8 jelzés téves volt, és 2 esetben tájékoztatás nyújtása történt, 1 alkalommal kapcsolattartási ügyben kértek tájékoztatást. 1 Mátészalkai hívó esetében intézkedés történt, mely alkalommal a készenléti szolgálatos munkatárs és egy családsegítő a helyszínen keresték fel a klienst, ahol segítő beszélgetésre került sor.

Jogi tanácsadás:

A jogász elsősorban válás, gyermekelhelyezés, gyermektartási, illetve egyéb gyermekekkel kapcsolatos vitás ügyekben, beadvány szerkesztésében, keresetlevelek megfogalmazásában, végzések, határozatok elemzésében nyújtott ingyenes segítséget, minden héten hétfőn 12,00 órától -16,00 óráig, szükség esetén más munkanapokon is.

Ingyenes jogi tanácsadásunk (nem képviselő) továbbra is igen népszerű, elsősorban a nehéz anyagi helyzetben lévő a folyamatosan változó jogszabályokat értelmezni egyre nehezebben tudó lakosság körében.

Dr. Kovács Tamás jogász 2018. évben 142 jogi tanácsadást nyújtott, 99 fő részére a járás területén, ebből:

nem	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62éves és id.	összesen
férfi	-	-	-	-	5	5	13	12	6	41
nő	-	-	-	-	-	10	24	9	15	58
összesen	-	-	-	-	5	15	37	21	21	99

Jogi tanácsadás Mátészalka lakosságára vetítve 2018. évben 52 fő, ebből:

nem	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62éves és id.	összesen
férfi	-	-	-	-	2	3	7	3	5	20
nő	-	-	-	-	-	3	14	6	9	32
összesen	-	-	-	-	2	6	21	9	14	52

A jogi tanácsadás a járás területére terjed ki, de az igénybevevők fele Mátészalkáról érkezett. A járás lakossága valószínűleg a közlekedési és anyagi nehézségek miatt a szolgáltatást korlátozottabb mértékben tudta igénybe venni.

Az intézmény tevékenységét kiegészítette a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézményi Társulás, EFOP-1.4.2-16. számú, „Integrált térségi gyermekprogramok a mátészalkai járásban” című EFOP-1.4.2-16-2016-00015 azonosító számú pályázat keretén belül 2017. szeptember 01-től induló és 2018. évben is megvalósuló jogi tanácsadás. A szolgáltatás Vaja és Nagyecsed településeken volt elérhető. A három helyszínen történő szolgáltatás a járás 26 települését teljes egészében lefedte.

Pszichológiai tanácsadás:

A család életében előforduló, biztonságérzetüket megingató nehézségek, krízishelyzetek, megoldhatatlannak tűnő problémák kezelésében, válás, gyermekelhelyezés, kapcsolattartás ügyekben nyújtott ingyenes segítséget, kéthetente csütörtök délután, előzetesen egyeztetett időpontban. A pszichológusnál általában hosszú a várakozási idő, hosszabbtávú segítségnyújtásra nincs lehetőség. A tanácsadást követően a pszichológus az ügyfeleket szükség esetén a Mátészalka városban működő Pedagógiai Szakszolgálathoz, pszichiáterhez irányította.

Papp Beáta pszichológus 83 alkalommal nyújtott tanácsadást 43 fő részére a járásra kiterjedően, ebből:

nem	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62éves és id.	összesen
férfi	-	-	12	7	1	-	-	-	-	20
nő	-	1	10	4	2	1	5	-	-	23
összesen	-	1	22	11	3	1	5	-	-	43

Pszichológiai tanácsadás Mátészalka városban 2018. évben, ebből:

nem	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62éves és id.	összesen
férfi	-	-	4	2	-	-	-	-	-	6
nő	-	-	4	2	-	1	3	-	-	10
összesen	-	-	8	4	-	1	3	-	-	16

A mátészalkai járásban a szolgáltatás iránti megnövekedett igényeket az intézmény havi 20 órában dolgozó pszichológusa nem tudta kielégíteni. Tevékenységünket szintén kiegészíti a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézményi Társulás, EFOP-1.4.2-16. számú, „Integrált térségi gyermekprogramok a mátészalkai járásban” című EFOP-1.4.2-16-2016-00015 azonosító számú pályázat keretén belül az ingyenes pszichológiai tanácsadás megszervezése.

2018. évben Vaja és Nagyecsed településeken került sor a szolgáltatás nyújtására. A három helyszínen működő tanácsadás a járás teljes lakossága számára elérhető, viszont térségünkben

olyan mértékű a problémás gyermekek, családok száma, hogy így is magas a szolgáltatásra várakozók száma.

A Központ speciális szolgáltatásait igénybe vevők szám járási szinten 2018. évben:

igénybevétel módja		0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	51-60	62 éves és idősebb	összesen fő
speciális szolgáltatások	férfi	3	4	51	59	9	9	18	12	7	172
speciális szolgáltatások	nő	1	7	75	111	4	15	36	10	16	275
Összesen		4	11	126	170	13	24	54	22	23	447

Speciális szolgáltatásokat igénybe vevők száma Mátészalka városban 2018-ban

nem /	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62 éves és id.	összesen
férfi	1	2	9	52	2	4	9	3	6	88
nő	-	2	15	108	-	6	22	13	10	176
összesen	1	4	24	160	2	10	31	16	16	264

Járási jelzőrendszeri Tanácsadó:

A család-és gyermekjóléti központ a járásban működő jelzőrendszerek munkáját segítve járási jelzőrendszeri tanácsadót foglalkoztat, melynek célja a jelzőrendszer járási szintű koordinálása, a kapcsolattartás.

Feladata:

- koordinálta a járás területén működő jelzőrendszerek munkáját,
- szakmai támogatást nyújtott a szakmaközi megbeszélések, az éves szakmai tanácskozás szervezéséhez, valamint az éves jelzőrendszeri intézkedési tervek elkészítéséhez és összehangolásához,
- összegyűjtötte a települések jelzőrendszeri felelősei által készített helyi jelzőrendszeri intézkedési terveket,
- a család- és gyermekjóléti szolgálat a jelzőrendszer működtetése körében a család és gyermekjóléti központ feladatkörébe tartozó vagy szakmai támogatását nyújtó esetről szerzett tudomást, megkereste a gyermekjóléti központot és a megkeresése alapján segítséget nyújtott, szükség esetén intézkedett,
- segítséget nyújthat a jelzőrendszer tagjai és a család- és gyermekjóléti szolgálat közötti konfliktusok megoldásában, erre a járás területéről nem érkezett jelzés,
- megbeszélést kezdeményezett a jelzőrendszerek működésével kapcsolatban,

g) szükség esetén megteszi a Gyvt. 17. § (4) bekezdése szerinti jelzést, és

h) a kapcsolati erőszak és emberkereskedelem áldozatainak segítése érdekében folyamatos kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal.

Az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat a nap 24 órájában, Magyarországról ingyenesen elérhető a 06-80-20-55-20-as telefonszámon.

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság működteti a **"gyermekvédő hívószámot"**. A szolgáltatás célja bármilyen, a gyermek veszélyeztetettségét jelző hívásra történő szakszerű, hatékony és időbeni reagálás biztosítása és elősegítése, függetlenül a jelzést tevő személyétől és annak jelzési kötelezettségétől.

A 24 órás, ingyenesen hívható telefonos szolgáltatás tartalma ennek megfelelően a jelzéshez igazodó információnyújtás, szolgáltatásközvetítés, és után követés. Krízishelyzet kezelése vonatkozásában egy alap támogatást tud nyújtani, amely szakszerű krízis jelzés fogadást és szakértőhöz való irányítást foglal magában.

A nap 24 órájában ingyenesen hívható **+36 80 630 155** gyermekvédő hívószámot, a hivatkozott jogszabálynak megfelelően a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság működteti. A „gyermekvédő hívószám”-ról szóló tájékoztatást eljuttattuk a települések családsegítő szolgálatai részére.

A család és gyermekjóléti központ a járás területén működő- család és gyermekjóléti szolgálatok számára szakmai támogatást nyújtott.

2018. évben minden hónapban csoportos és egyéni formában is biztosítottuk az esetmegbeszélés és konzultáció lehetőségét a járásban működő szolgálatok számára. Megbeszéltük az aktuális feladatokat, a szakmai protokollok, a jogszabályok tartalmát értelmeztük.

Tájékoztatást nyújtottunk a Központban működő speciális szolgáltatások formáiról, azok igénybevételének lehetőségéről, a járásban futó „Integrált térségi gyermekprogramok a mátészalkai járásban” című EFOP-1.4.2-16-2016-00015 azonosító számú pályázat programelemeiről, a településeket érintő programokról a szakterületi koordinátorok és az utazó szociális asszisztensek bevonásával.

A fent említett pályázat keretében „Krízisalap létrehozása”, című programelem lehetőséget nyújtott arra, hogy az iskolaorvos és az iskolavédőnő által elvégzett szűrővizsgálatok során észlelt problémák feltárása, valamint a szakorvosi vélemény beszerzését követően a család szociális helyzetétől függően gyógyászati segédeszközt(szemüveg) biztosítottunk térítésmentesen. A GYEB – Gyerekesély Bizottság a Család- és Gyermekjóléti szolgálat családsegítőinek és védőnőinek javaslata alapján döntötte el azt, hogy melyik gyerek vagy család milyen mértékű támogatást kap. 2018. évben 3 Mátészalkán, 2 Hodászon, és 1 Szamosszegen élő gyermek kapott szemüveget a pályázat támogatásával. Természetesen a program a járás teljes lakosságára kiterjed a pályázat futamidejének befejezéséig.

Amennyiben a gyermekjóléti központ a család és gyermekjóléti szolgálat feladatkörébe tartozó szolgáltatás szükségességét észlelte (gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatóság intézkedéséhez kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenység) bevonta a család és gyermekjóléti szolgálatot a szolgáltatás nyújtásába, egyéb esetben felhívta a család és gyermekjóléti szolgálatot a szolgáltatás nyújtására.

Szociális diagnózis:

Pályázati forrásból intézményünkben szociális diagnózis felvételi szakértő végezte tevékenységét a mátészalkai járás területén. A szakértő a család helyzetének átfogó vizsgálata alapján elkészítette az igénybe venni javasolt szociális szolgáltatásokat meghatározó szociális diagnózist.

A szakértő 36 fő esetében (ebből 14 fő Mátészalka, és 22 fő vidék) készítette el a szociális diagnózis felvételi adatlapot, a család-és gyermekjóléti szolgálatoknál, vagy a kliens háztartásában.

Az elkészült adatokat a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság által létrehozott online felületen található adatlapon rögzítette a szakember.

Az adatlapok kiértékelése után a kliens szükségleteit figyelembe véve kerültek meghatározásra a szolgáltatások.(jogász, pszichológus, foglalkoztatási hivatal, család-és gyermekjóléti szolgálat)

A szükségletfelmérés alapján hiányszolgáltatások kerültek meghatározásra: gyermekpszichiáter, átmeneti otthonok(családok, gyermekek) idősothtoni ellátás (magas várakozók száma).

A Központ munkatársai közül a szakértőn kívül 1 munkatársunk szociális diagnózis felvételi szakértő képzésen vett részt.

A család-és gyermekjóléti szolgálatok és a család-és gyermekjóléti központ napi munkájában fontos szerepet töltenek be a jelzőrendszeri tagok, mivel a veszélyeztetett gyermekek, családok elsődlegesen az ő látókörükbe kerülnek.

A járás településeiről a család-és gyermekjóléti szolgálatokhoz beérkező heti jelentések adatait megvizsgálva elmondható, hogy a jelzőrendszer tagjai közül a legnagyobb számú jelzés a köznevelési intézményektől, (általános iskoláktól, a középiskoláktól) , valamint a Járási hivatal Gyámhivatalától és a Család-és Gyermekjóléti Központtól érkezett.

Járási szinten jellemző, hogy az házi orvosok és gyermekorvosok részéről alig, vagy egyáltalán nem érkezik jelzés veszélyeztetett kiskorúak, illetve felnőttek ügyében.

Mátészalka vonatkozásában a család-és gyermekjóléti szolgálattól beérkező heti jelentések számszerű adatai:

Óvoda:	1
Általános iskola:	102
Középiskola:	36
Család-és Gyermekjóléti központ	52
Védőnő	8
Rendőrség	6
Járási Hivatal	80
Orvos	1
Lakosság	2
Családok átmeneti Otthona	2
Nemzeti Adó és Vámhivatal	2
Nyíregyházi Járásbíróság	1
Polgármesteri Hivatal	4
Más gyermekjóléti szolgálat	4

A Mátészalkáról beérkező jelzések adatai szerint a köznevelési intézmények közül az általános és középiskoláktól érkeztek legnagyobb számban a jelzések. Az óvodák részéről, és az orvosok részéről 1-1 jelzés érkezett.

A következő táblázat mutatja, hogy az észlelő –és jelzőrendszer által a **Család-és Gyermekjóléti Központ**hoz küldött jelzések, elsősorban a család-és gyermekjóléti szolgálatoktól , a köznevelési intézményektől, a Járási Hivatal Gyámhivatalától, az egészségügyi szolgáltatóktól (védőnők) érkeztek.

Az észlelő és jelzőrendszer által a Család-és Gyermekjóléti központhoz küldött jelzések száma a járásra vonatkozóan (Halmazott adat)

A táblázatot tárgyév január 1. – december 31. vonatkozásban

Sorszám	Megnevezés	0-17 évesekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma	Nagykorú (18 éves és idősebb) személyek kapcsolatosan megküldött jelzések száma	a) és b) oszlopból a család-és gyermekjóléti szolgálat/központ által továbbított jelzések száma
		a	b	c
01	Egészségügyi szolgáltató	66	-	15
02	Ebből (01-ből): védőnői jelzés	66	-	15
03	Személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók	153	-	80
04	ebből (03-ból): család-és gyermekjóléti szolgálat	123	-	69
05	ebből (03-ból):család- és gyermekjóléti központ	27	-	14

06	Kisgyermek napközbeni ellátását nyújtók	6	-	1
07	Átmeneti gondozást biztosítók	11	-	-
08	Menekülteket befogadó állomás, menekültek átmeneti szállása	-	-	-
09	Köznevelési intézmény	207	-	58
10	Rendőrség	25	-	4
11	Ügyészség, bíróság	-	-	-
12	Pártfogói felügyelői szolgálat	25	-	14
13	Egyesület, alapítvány, egyházi jogi személy	-	-	-
14	Áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezet	-	-	-
15	Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat	-	-	-
16	Állampolgár, gyermek és felnőtt érdekeit képviselő társadalmi szervezet	4	-	-
17	Önkormányzat, jegyző	3	-	-
18	Járási Hivatal gyámhivatala	237	-	82
19	Munkaügyi hatóság	-	-	-
20	Katasztrófavédelem	-	-	-
21	Közüzemai szolgáltatók	-	-	-
22	Gyermekjogi/ellátottjogi képviselő/betegjogi képviselő	1	-	-
23	Hivatásos gondnok	-	-	-
24	Javítóintézet	-	-	-
25	Gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal	2	2	-
26	Állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv	-	-	-
	Összesen (01;03;6-25. sorok összege)	740	2	254
27	A jelzésekkel érintett személyek száma (nem halmozott adat)	389	2	219

Az észlelő –és jelzőrendszer által a Család-és Gyermekjóléti Központhoz küldött jelzések száma Mátészalka városban:

1./	Egészségügyi szolgáltató védőnői jelzés	2
2./	Gyermekjóléti Szolgálat	4
3./	Köznevelési intézmény	1
4./	Rendőrség	4

5./	Állampolgár	3
6./	Járási Hivatal Gyámhivatala	39

Szeretnénk elérni, hogy minden jelzőrendszeri tag kötelezettségének érezze a jogszabályban meghatározott feladatának teljesítését, ezért a már fentebb említett „ Integrált térségi gyermekprogramok a mátészalkai járásban” pályázat „ **Jelzőrendszeri tagok érzékenyítése**” című **programeleme** a jelzőrendszer tagjainak kompetenciáját fejlesztette az együttműködésüket erősítette 2018 évben is, Mátészalka, Kántorjánosi, Hodász, Győrtelek, Nagydobos, Papos, Ópályi, Fábiánháza, Nyírparasznya településeken.

Az érzékenyítő foglalkozásokon a résztvevők segítő attitűdöt sajátíthattak el, megtanulhatták felismerni saját korlátaikat, a tapintatos, de egyértelmű közlések módját, pontosan érzékelni saját szerepüket ezáltal növelni tudják konfliktusmegoldó készségüket. Azonos fogalomrendszerek kialakítása, elsajátítása a cél, így a szakemberek azonos módon tudnak beavatkozni.

A Család-és Gyermekjóléti Központ a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet is ellátott, amelynek keretében

- kezdeményeztük a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,
- javaslatot készítettünk a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,
- együttműködtünk a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében családgondozást végeztünk - az otthoni nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
- utógondozást végeztünk - az otthoni nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,
- védelembe vett gyermek esetében elkészítettük a gondozási-nevelési tervet, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet (a továbbiakban: pénzfelhasználási terv) készítettünk;
- szakmai támogatást nyújtottunk az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára

a jelzőrendszeri tagok bevonásával az esetkonferenciák alkalmával a veszélyeztetettség mértékének feltárására, hatósági intézkedés kezdeményezésének szükségességére, valamint a probléma megoldásának érdekében - a család és az őt körül vevő erőforrások feladatainak megtárgyalására került sor.

A központ szolgáltatásait igénybe vevő személyek száma a járás településein 2018. évben

Jogerős hatósági intézkedésben érintett esetmenedzseri tevékenységet igénybe vevők

igénybevétel módja		0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	51-60	62éves- idősebb	összesen fő
jogerős hatósági int.érintett esetmenedzser i tev. igénybe vevő	férfi	75	78	262	232	50	57	131	29	3	917
jogerős hatósági int.érintett esetmenedzser i tev. igénybe vevő	nő	65	81	241	204	89	200	283	46	5	1214
Összesen		140	159	503	436	139	257	414	75	8	2131

A központ szolgáltatásait igénybe vevő személyek szám Mátészalkán 2018. évben

igénybevétel módja		0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	51-60	62éves és idősebb	összesen fő
jogerős hatósági int.érintett esetmenedzseri tev. igénybe vevő	férfi	6	10	27	22	6	7	16	1	-	95
jogerős hatósági int.érintett esetmenedzseri tev. igénybe vevő	nő	6	7	19	21	8	15	28	8	2	114
Összesen		12	17	46	43	14	22	44	9	2	209

Hatósági intézkedéshez kapcsolódó esetmenedzseri tevékenységben érintettek száma települések szerint.

sorszám	gondozottak száma Településenként	védelembe vett	ideiglenes hatállyal elhelyezett	nevelésbe vett	utógondozás, szakellátásból kikerült	összesen
1	Mátészalka	54	--	52	1	107
2	Nyírmeggyes	2	1	-	-	3
3	Ökörítőfülpös	25	-	28	-	53
4	Kocsord	26	-	17	-	43
5	Győrtelek	9	-	10	-	19
6	Rápolt	2	-	-	-	2
7	Vállaj	2	-	4	-	6
8	Mérk	22	-	7	-	29
9	Tiborszálás	7	-	3	-	10
10	Fábiánháza	24	-	29	-	53
11	Nyírcsaholy	46	-	9	-	55
12	Ópályi	45	2	40	2	89
13	Ór	14	-	1	1	16
14	Vaja	36	9	29	2	76
15	Papos	4	-	5	-	9
16	Hodász	58	-	43	-	101
17	Kántorjánosi	22	-	25	-	47
18	Nagyecsed	143	4	33	7	187
19	Jármi	2	-	4	-	6
20	Szamosszeg	9	5	7	-	21
21	Nagydobos	20	3	4	-	27
22	Nyírparasznya	9	3	7	-	19
23	Szamoskér	-	-	-	-	-
24	Nyírkáta	47	-	64	-	111
25	Fülpösdaróc	-	-	-	-	-
26	Géberjén	-	-	-	-	-
összesen		628	27	421	13	1089

A hatósági intézkedéshez kapcsolódó esetmenedzseri tevékenységben érintettek száma járási szinten korcsoportok szerint

	védelembe vett	ideiglenes hatállyal elhelyezett	nevelésbe vett	utógondozás, szakellátásból kikerült	összesen
összes érintett száma	628	27	421	13	1089
0-2	42	3	57	-	102
3-5	84	6	59	2	151
6-13	237	16	183	2	438
14-17	243	2	122	9	376
18-	22	-	-	-	22

A hatósági intézkedéshez kapcsolódó esetenedzseri tevékenységben érintettek száma Mátészalka korcsoportok szerint

	védelembe vett	ideiglenes hatállyal elhelyezett	nevelésbe vett	utógondozás, szakellátásból kikerült	összesen
összes érintett száma	54	-	52	1	107
0-2	4	-	5	1	10
3-5	5	-	11	-	16
6-13	17	-	22	-	39
14-17	25	-	14	-	39
18-	3	-	-	-	3

Mátészalka városban 32 családban 54 gyermek esetében került sor védelembe vételre, (melynek okai az 50 órás igazolatlan iskolai hiányzás, magatartásbeli problémák, a szülők általi elhanyagolás), 20 családban 52 gyermek volt nevelésben, ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek nem volt. 11 családban 13 gyermek esetében került sor családba fogadásra.

A hatósági intézkedésekhez (javasolt, jogerős) kapcsolódó tevékenységek és az érintettek (kiskorúak és a 18. évet betöltött fiatalok száma) Mátészalka

tevékenység	hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek száma	hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenység keretein belül érintettek száma fő
szociális segítő tevékenység	144	296
esetkonferencia szervezése, azon való részvétel	10	21
Esetkonzultáció	2	8
esetmegbeszélés	-	-
egyéni gondozási nevelési terv készítés	35	87
első védelembe vételi tárgyaláson részvétel	13	29
Felülvizsgálati tárgyaláson részvétel nevelésbe vétel	7	18
Felülvizsgálati tárgyaláson részvétel védelembe vétel	20	40
Elhelyezési értekezleten, ill. tárgyaláson részvétel	2	2
Egyéb hatósági tárgyaláson részvétel	1	4
családlátogatás	95	218
környezettanulmány készítésében való közreműködés	14	31
környezettanulmány készítése önállóan	29	38

A központnál ellátott bántalmazott és elhanyagolt kiskorúak adatai a járás településein

Családon belül

megnevezés	fizikai bántalmazás	lelki bántalmazás	szexuális bántalmazás	fizikai elhanyagolás	lelki elhanyagolás
szülő által		2		249	5
egyéb rokon, hozzátartozó					

Családon kívül

megnevezés	fizikai bántalmazás	lelki bántalmazás	szexuális bántalmazás
gyermek által	14		
egyéb rokon, felnőtt által	1		
intézmény munkatársa által	-		

A központnál ellátott bántalmazott és elhanyagolt kiskorúak adatai Mátészalka városban

megnevezés	fizikai bántalmazás	lelki bántalmazás	szexuális bántalmazás	fizikai elhanyagolás	lelki elhanyagolás
családon belül szülő által	-	-	-	12	

Családon kívül

megnevezés	fizikai bántalmazás	lelki bántalmazás	szexuális bántalmazás
gyermek által	-		
egyéb rokon, felnőtt által	-		
intézmény munkatársa által	-		

Mátészalkán a nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak esetében a legnagyobb problémát fő okként a gyermekek fizikai elhanyagolása, illetve a tankötelezettség elmulasztása okozta. Ehhez társultak másodlagos okként a nevelési problémák, csavargás, a kortárs csoport negatív hatása.

Járási szinten a nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak esetében a veszélyeztetettség fő oka elsősorban a szülők, család életvitele (szenvedélybetegségek, antiszociális viselkedés), a gyermekek fizikai elhanyagolása, nevelési problémák, családi konfliktusok, elégtelen lakáskörülmények, csavargás, tankötelezettség elmulasztása.

Statisztikai adatokat szolgáltatunk a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal kérésére gyermekjóléti, bűnmegelőzési tevékenységéről, a szünidei gyermekérkeztetésről, valamint a módszertan részére központunk humán erőforrás állapotáról.

Részt vettünk:

- ☞ a Magyar Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatok Országos Egyesülete – Országos Szakmai Találkozót szervezett Siófokon
- ☞ az Emberi Erőforrások Minisztériuma és MACSGYOE Módszertani Hálózatának szervezésében szakmai fórumain (Kisvárdá, Csenger, helyszíneken) ahol a szakma aktuális helyzetét elemeztük, tapasztalatokat cseréltünk
- ☞ a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Mátészalkai Tagintézménye által az intézményünkben szervezett "Korai fejlesztés az ágazatközi együttműködés tükrében" interaktív szakmai konferenciáján

- A Mátészalkai Rendőrkapitányság által szervezett érzékenyítő konferencián ahol a járási jelzőrendszeri tanácsadó tartott előadást.
- regionális szakmai műhelyen vettünk részt Debrecenben – „Adataink védelmében”

Szakmaközi megbeszéléseket szerveztünk:

- 1./ Az Apák az Igazságért Egyesület munkatársa a „Szülői elidegenítésről” tartott előadást a szakemberek részére.
- 2./ Szakmaközi megbeszélésen vettünk részt Nagyecsed városában a jelzőrendszeri tagok, a járási jelzőrendszeri tanácsadó bevonásával, melynek témája az iskolai, óvodai hiányzások voltak.
- 3./ A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyében működő Fehérgyarmati, Csengeri, és Nyírbátori Család-és Gyermekjóléti Központjainak munkatársaival a központ működését érintő kérdéseket beszéltük meg, illetve a jó gyakorlatok megosztásával segítettük egymás munkáját.

Az EFOP-1.4.2-16-2016-00015 azonosító számú pályázat keretében – „Integrált térségi gyermekprogramok a Mátészalkai Járásban” – Workshop programon vettünk részt, melynek címe: Veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő és jelzőrendszer tagjainak feladatai és felelősségeik.

Szakmai gyakorlat

A Debreceni Egyetem szociális munkás hallgatója 468 óra gyakorlatát töltötte le intézményünkben.

2018. évben **Egészségfejlesztési Iroda** kezdte meg működését pályázati forrásból a mátészalkai járás területét lefedve. Szoros együttműködést alakítottunk ki. Részt vettünk az Iroda által szervezett munkaértekezleten, valamint az intézményünkben megrendezésre kerülő programokban is részt vehettek.

Ellenőrzések:

2018 évben a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság szakmai ellenőrzést végzett intézményünkben egy védelembe vételi ügyben, valamint az intézmény fenntartója belső ellenőrzése vizsgálat az intézmény működését.

Mátészalka, 2019.03.13.

Martonné Molnár Erika
 Martonné Molnár Erika
 Család-és Gyermekjóléti Központ
 vezető

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat beszámolója a 2018-as évről

Mátészalkán 1997. november 1-től működik és folytat önálló szakmai tevékenységet a Gyermekjóléti Szolgálat az 1997. évi XXXI. „A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról” szóló törvény alapján.

A gyermekjóléti alapellátás célja az 1997. évi XXXI. Tv. 38 § értelmében, hogy az alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermekek testi, értelmi, erkölcsi és érzelmi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének megelőzéséhez.

A Gyermekjóléti Szolgáltatás ellátási területe kibővült, hiszen 2004-ben alakult meg a Szatmári Többcélú Kistérségi Társulás, melynek célja a hatékonyabb, magasabb szakmai színvonalú ellátás biztosítása a környező kisebb településeken is. 2006. február 1-én Jármí település Önkormányzata igényelte a szolgáltatás biztosítását, majd 2007. április 1-től csatlakozott Nagydobos és Ópályi települések is. 2008. január 1-én az intézmény neve is megváltozott, Szatmári Kistérségi Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények és csatlakozott Nyírmeggyes, Nyírkáta, Szamosszeg- Szamoskér, majd 2009. január 1-én csatlakozott új település Nyírcsaholy. A 2013-as évben Papos, majd Őr- Nyírparasznya települések is csatlakoztak, és kivált a társulásból Szamosszeg és Szamoskér település.

2015-ben kilépett Ópályi, Őr és Nyírparasznya település, majd 12 településsel dolgoztunk együtt, és irányítottam szakmai munkájukat, majd újból belépett Ópályi, így 2018-ban 7 községgel dolgoztunk együtt, minden településen 1 családsegítővel.

2016-ban nagy változás történt, hiszen átalakult a rendszerünk, mivel megalakult minden járásközpontban a Gyermekjóléti Központ, ami a járás területén működő összes Család és Gyermekjóléti Szolgálat - 26 település - végzi közös munkáját. Szétváltak a feladatok is, megosztódtak, bár a közösen végzett munka az irányadó. A központ esetmenedzserei koordinálják, szervezik a családok problémáinak megoldása érdekében a szakembereket, szolgáltatásokat, ők végzik a védelembe vételi eljárásokkal összefüggő tevékenységeket, (esetmegbeszélés összehívása, javaslattevés hatósági intézkedésre...) míg a szolgálatok családsegítői a családgondozás komplex feladatát, a segítő tevékenységet látják el.

Nem válik továbbá külön a családsegítés, mint szakfeladat, hanem ez beintegrálódott a Szolgálat feladatai közé, ezért volt szükség a névváltozásra is.

Munkánkat az 1997. évi XXXI. törvény és az 1993. évi III. törvény alapján végezzük. Ez a törvényváltozás sajnos, a családsegítés háttérbe szorítását eredményezte, ezt mutatja az elmúlt év.

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás. A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszert működtetünk.

A családsegítést nyújtó intézmény feltérképezi az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő családok, személyek körét, és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a családsegítés bekezdésben megjelölt céljáról, tartalmáról.

A családsegítés keretében biztosítani kell

- a) a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- b) az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzbeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését, a szociális segítőmunkát, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- d) a közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést,
- e) a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékossággal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- f) a kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.

Család és Gyermekjóléti Szolgálat feladata így összetettebbé vált, és nem lehet a 2 szakfeladat munkáját szétválasztani. Sajnos, így a családsegítésre egyre kevesebb idő jut, mivel munkánk nagy részét a gyermekjóléti ügyek töltik ki. Természetesen ez nem azt jelenti, hogy nem foglalkozunk a segítségre szoruló felnőttekkel, idősekkel. Kapcsolatot tartottunk a háziorvosokkal, főleg 1 eset kapcsán volt közös családlátogatásunk is.

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat feladata a gyermekek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének érdekében a következők:

Tájékoztatás: Informáltuk a családokat a gyermekek jogairól, az adható támogatásokról. A hozzánk kerülő családok legnagyobb része rossz szociális körülmények között él, és egyszerre többféle problémával küzd.

Folyamatosan figyelemmel kísértük a településeken élő gyermekek szociális helyzetét, és a különféle támogatásokról tájékoztattuk őket, és gondviselőjüket.

Feladatunk szóróanyagok terjesztése, megjelenés a helyi médiában.

Több esetben közreműködtünk krízisben lévő anya és gyermekek esetében Családok átmeneti otthonába történő elhelyezésében. Rendszeresen konzultálunk a Támogató Szolgálat, a Házi segítségnyújtás, a szociális étkeztetés, Szenvedélybetegek közösségi ellátása tagintézményeinek munkatársaival közös klienseink ügyében.

2018. szeptemberében kezdte meg munkáját 9 szociális szakember, akik óvodai és iskolai szociális segítőként dolgoznak a 26 településen. Ez 5 kollégát érint Mátészalka óvodái és iskolái vonatkozásában. Bízunk benne, hogy a közös munka egyrészt a pedagógusok és a szociális szakemberek között a gyermekek érdekét fogja szolgálni. Ezzel a szolgáltatással kapcsolatban több beszámolóban is pozitívan értékeltek a közös munkát, és az oktatási intézmények a legtöbb helyen elfogadják a külsős szakembert.

Tanácsadás: Családtervezési, mentálhigiénés, jogi, egészségügyi, pszichológusi, pszichopedagógiai tanácsadás, vagy az ehhez való hozzájárítás megszervezése is feladatunk.

Az intézmény jogásza hatékony segítséget nyújtott azoknak a családoknak, akik az ügyvédi költséget nem tudják megfizetni, vagy egyszeri tanácsadásra szorulnak. Tanácsadása kiterjed válási, gyermek elhelyezési, vagyonmegosztási és egyéb ügyekre. Ezt a szolgáltatást a Társuláshoz csatlakozott települések is igénybe vehették. Ezt a feladatot továbbra is Dr. Kovács Tamás jogász látja el. Az integrált intézmény pszichológusa – Papp Beáta - nagy segítséget nyújt gondozott gyermekeinknek és szüleiknek. Sajnos kevés gyermekkel tud foglalkozni, sokkal jobb lenne, ha intézményünk főállású pszichológust tudna foglalkoztatni, mert nagy szükség lenne a segítségre.

Külön figyelmet fordítottunk a szociális válsághelyzetben lévő várandós anyákra, és az esetleg gyermek és fiatalos terhes anyákra. A születendő gyermekét egyedül vállaló anya állapotát folyamatosan figyelemmel kísértük, lehetőségeinkhez mérten mindenben megpróbáltunk a segítségére lenni.

Mindez folyamatos kapcsolattartást igényelt az anyát gondozó védőnővel, az egyéni esetkezelés során. Minden településen igen jó munkakapcsolat van a védőnők és a családgondozók között. Gyakori volt a közös családlátogatás, az ügyekben a konzultáció, és esetkonferencia szervezése.

Hivatalos ügyek intézése: Segítséget nyújtottunk nyomtatványok kitöltésében, kérelmek megírásában, amellyel hozzájárultunk a gyermek, illetve a szülő ügyeinek hatékony intézéséhez. Ennek a feladatnak az ellátásában nagy segítségünkre voltak az információs pultban dolgozó szociális asszisztenseink.

Szabadidős programok szervezése: Szolgálatunk a városban élő gyermekek részére változatos szabadidős programokat szervez.

Nyári napközis tábor a tavalyi évben nem szerveztünk.

Erre a szabadidős programra – tavalyi évben úgy tapasztaltuk- nincs már akkora igény mint régebben, mivel a gyerekek a laptopok és okostelefonok társaságában érzik jól magukat, nem a kortárs csoportban, gyerekközösségekben.

Munkánkban és szervezett programjainkban önkéntesek is részt vesznek, a tavalyi évben is sok önkéntesünk volt, akik az előadások lebonyolításában, valamint csomagosztásainkon, nyári étkeztetésben, korrepetálásokban közreműködtek. Mivel intézményünk lehetőséget biztosít a középiskolás diákok számára, hogy 50 órás önkéntes munkájukat nálunk teljesítsék. A tavalyi évben 160 fiatal tett ennek eleget intézményünkben. Általános és középiskolákban osztályfőnöki órák keretein belül egészségügyi, mentálhigiénés, prevenciós, abortusz-nemi betegségek önismereti, személyiségfejlesztő órákat tartottunk.

A prevenciós foglalkozások mellett egy kolleganő pályaismereti és pályaeorientációs tanácsadásokat tart középiskolák 11. osztályos tanulóknak. Kérdőívek és tesztek segítségével méri fel érdeklődésüket és határozza meg képességeiket. Majd a lehető legszélesebb információnyújtással segíti bővíteni meglévő tudásukat pályákról, foglalkozásokról, iskolákról.

A 2018-as évben is szeretnénk volna folytatni a Kézműves-klub működtetését és a Diák- kör találkozókat, de az egész napos iskolarend működése miatt ez továbbra sem volt megfelelően kivitelezhető. A Diák kör leszűkült a középiskolás rétegre, velük sikerült egy programot megvalósítani, egy EFOP pályázat keretében, az esti órában, de ebben a Szolgálat nem vett részt.

Az intézményen belül a korrepetálás jelenleg is működik, ahol azoknak a gyerekeknek nyújtunk segítséget, akik tanulási nehézséggel küzdenek, magántanulók vagy szüleik elfoglaltak, s nincs idejük foglalkozni gyermekükkel. Ezt a szolgáltatásunkat egyre több gyerek veszi igénybe gyakran csak felzárkóztató jelleggel vagy lecke kikérdezés szintjén, főleg kisiskolások, magántanulók, de részt vettek a programban középiskolások is, akik igazolatlan mulasztás miatt kerültek kapcsolatba a szolgálattal.

2018-ban 82 alkalommal került sor, kb. 12 gyerek járt rendszeresen. Célunk, hogy minél kevesebb legyen az évisméltések száma és a normál iskolába járó roma gyerekek felzárkóztatása, és ezzel is segítsük az elfoglalt szülőket, akik valamilyen ok miatt nem tudnak gyermekük iskolai előmenetelével foglalkozni. Ebben az iskolák hatékony segítséget nyújtanak, közvetítő szerepet vállalva, melyre a továbbiakban is számítunk. A magántanulói státuszban lévő gyerekek esetében is együttműködünk az iskolák pedagógusaival, ezeket a gyerekeket mi alapellátásban gondozzuk, nagy súlyt fektetve az otthoni tanulásukra, bevonva őket a korrepetálásba is. Sajnos, az a tapasztalatunk, hogy a magántanulóságot a szülők meggondolatlanul, indok nélkül kéri, vagy az iskola nem kéri ki minden esetben a Gyámhivatal véleményét.

Magántanuló **csak 6** gyermek volt, melyek esetében alapellátásban történő gondozásra került sor.

A meghozott határozatról a Szolgálat továbbra sem értesül az iskoláktól. Azt gondolom, sikerült csökkenteni ezt a számot, - 12 volt tavaly -, de mérlegelni kell, hogy indokolt-e, megfelelően alá tudják támasztani kérelmüket a szülők, ill. a Gyámhatóság javaslata és az iskola határozata minden esetben el kell hogy jusson Szolgálatunkhoz.

A Mátészalkai Gyámhivatallal munkakapcsolatunk megfelelő, problémáinkkal, kérdéseinkkel bátran fordulhatunk hozzájuk.

Az általuk tartott tárgyalásokon meghívás esetén minden esetben részt vesznek a családsegítők is.

A Pedagógiai Szakszolgálattal is jó a kapcsolatunk, örülünk, hogy ha részt tudnak venni a jelzőrendszeri megbeszéléseken, szakmai tudásukkal segítik munkánkat. Szeretnénk velük együttműködésünket még szorosabbá tenni, elérni azt, hogy klienseiknek ajánlják fel a mi ingyenes szolgáltatásainkat, ha Ők már nem tudnak foglalkozni velük.

2018 szept. 3.- án nyitott meg a Széchenyi István Katolikus Általános Iskola Óvodája, ahol eddig még nem volt közös ügyünk, de együttműködőek az óvodapedagógusok, képviselőjük részt vesz a jelzőrendszeri megbeszéléseken. Igen aktívak a jelzőrendszeri tagok a Móricz Zsigmond Kéttannyelvű Ált. Iskolában, a 2 gyermekvédelmi feladatokat ellátó pedagógus,(telefonos kapcs, személyes találkozások..) és az óvodák részéről szintén igen jó az együttműködés, minden alkalommal eljönnek rendezvényeinkre.

A bölcsőde részéről jelzés nem érkezett, ők jelenleg 165 fővel működnek, de nincs gondozott gyermek köztük. Az intézményvezető elmondása szerint magas a hiányzások száma, de ez természetes a kisgyermekbetegségeket egymástól is elkapják a gyerekek. Vannak intézmények, ahol munkakapcsolatunk szinte csak a jelzőrendszeri megbeszéléseken való részvételtől áll, mert nincs gondozott gyermek, ill. az egyház által fenntartott intézményekben jól látszik, hogy csökkent a problémás gyermekek száma. Ennek oka mindannyiunk számára egyértelmű. Mindezért úgy

gondolom, hogy erősíteni kellene kapcsolatunkat a város egyetlen nem egyházi általános iskolájával, mert a legtöbb problémás és roma gyermek oda jár, vagy kellene, hogy járjon.

A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat feladata olyan észlelő- és jelzőrendszer működtetése, amely lehetővé teszi a gyermeket általában veszélyeztető okok feltárását. Célunk, hogy minél több problémát felderítsünk városunkban, igénybe véve a lakosság, civil szervezetek, egyesületek segítségét is.

Így figyelemmel kísérjük a településen élő gyermekek életkörülményeit és szociális helyzetét, a gyermekjóléti és egyéb szociális ellátások iránti szükségleteit, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét.

Bármely gyermek veszélyeztetettségével kapcsolatos jelzését fogadja, s a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz, értesíti a település esetmenedzserét, ha hatósági intézkedés vagy azonnali intézkedés szükséges, fogadja a panaszával hozzá forduló gyermeket, és segíti őt problémája megoldásában.

2018 -ban 6 alkalommal találkoztunk jelzőrendszeri- megbeszélés keretén belül a védőnői szolgálattal, nevelési, oktatási intézmények gyermekvédelmi felelőseivel, a Pedagógiai Szakszolgálat képviselőivel, a rendőrség munkatársával. Sajnos, nem tudtunk mindenkit - akit a törvény nevesít- bevonni a közös munkába.

Ügyészség és a Bíróság részéről jelzést mi nem kaptunk, de információk szerint a Gyámhivatalt értesítették. Gyakori eset a zűrzavaros válás, vita a gyermekben, a nem megfelelően működő kapcsolattartás, ezek az esetek szintén veszélyeztetik a gyermeket, melyekről nem értesülünk. Hiányoljuk, hogy azokban az esetekben, amikor családi veszekedések miatt kerül sor intézkedésre a Rendőrség részéről, és gyermekek is szemtanúk, továbbra sem kapunk jelzést.

Több alkalommal tartottunk esetkonferenciát, főleg védelembe vételi eljárások előtt, ill. egyéb hatósági gyermekvédelmi intézkedés véleményezése előtt, az igazolatlan hiányzások esetében sőt több eset volt, hogy 1 gyermek ügyében többször is találkoztunk.

Esetkonferenciát – az egy gyermek, ill. család ügyében tartott család és érintett szakemberek tanácskozását –13 esetben tartottunk, mely 28 gyermeket érintett melyeken a meghívottak és érintettek minden esetben részt vettek. Természetesen sokkal több esetben volt sikertelen a szervezés, azaz a meghívottak – ez esetben a családok- nem jöttek el. Próbáljuk ezekben az esetekben jobban bevonni a családokat, hiszen értük és róluk szól a megbeszélés. A jelzőrendszeri

tagok minden esetben együtt működők voltak elkészítették a kért jellemzéseket és részt vettek a megbeszéléseken, ahol véleményükkel, feladatvállalásukkal segítették a gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetését.

Ez a feladat- az esetkonferenciák megszervezése – is megoszlik most már, mert a hatósági intézkedések alatt az esetmenedzser szervezi és bonyolítja le. Ez is bizonyítja, mennyire egymásra épülnek a feladataink, mennyire fontos a Központ és a Szolgálat együttműködése.

A gyermekorvosokat is fölkerestük, megbeszélve az ő tapasztalataikat, mert ők is jelzéssel élhetnek felénk, - hiszen a jelzőrendszer egyik legfontosabb tagjai - ha problémás családokkal kerülnek kapcsolatba, erre 2018-ban több alkalommal is sor került. Igaz, főleg telefonon, majd az írásos jelzést a védőnőtől kaptuk meg. Örömmel tapasztaltuk, hogy a gyermekorvosok elfoglaltságuk mellett időt szánnak arra is, hogy részt vegyenek Ők is az esetkonferenciákon, főleg a magas igazolt hiányzásos gyermekek esetében a legfontosabb. Továbbra is problémát jelent számunkra az igazolások kiadása.

Számunkra fontos lenne, ha az ügyeletet és a sürgősségi feladatokat ellátó orvosok is tudnának erről a kötelező jelzési feladról, mivel van, hogy ők látják el a gyermekeket, jelzést mégsem kapunk. (pl. elhanyagolás észlelése, bántalmazás esete, szülői mulasztás miatt bekövetkezett baleset). A tavalyi évben 2 esetben kaptunk jelzést a kórházból mátészalkai gyermek esetében.

Eredményes az együttműködésünk, főleg az óvodák, iskolák ifjúságvédelmi felelőseivel, és a védőnőkkel is napi kapcsolatban vagyunk. A védőnők közül, az iskolavédőnők kevesebb jelzéssel éltek, de velük sikerült szorosabbá tenni munka kapcsolatunkat, amit tavaly ilyenkor célként fogalmaztunk meg.

A körzetekben dolgozó védőnők aktívak, együttműködők, tőlük rendszeresen kapunk jelzéseket, gyakoriak a közös családlátogatások, problémás család esetén telefonos és személyes kapcsolatban állunk. Ezt az együttműködést jó lenne, ha minden körzetben dolgozó védőnő átvinné, és minden esetben szoros lenne az együttműködés, segítve a közös munkát. Az óvodák aktívan részt vettek a gyermekvédelmi feladatok végzésében a tavalyi évben is.

Az iskolák közül azonban gyakran tapasztaljuk, hogy házon belül szeretnék orvosolni a fennálló problémát, ami azonban már túlnő rajtuk, nem megfelelően érzékelik jelzési kötelezettségüket. Gyakran ez az igazolatlan hiányzások nem megfelelő időben történő jelzését jelenti, ill. egyáltalán nincs jelzés egyes intézményből, gyakran hivatkoznak az e.-napló átláthatatlanságára. Azt tapasztaljuk, hogy gyakran teher a pedagógusoknak a jellemzések megírása, Mi azért kérjük, mert a felülvizsgálathoz a Gyámhivatalnak is szükséges, és bízunk benne, hogy 6 hónap alatt valamilyen

pozitív változás következik be. A legtöbb intézményben segítőkészek a pedagógusok, odaadón segítik munkánkat.

Ilyen aktív segítség volt tavaly decemberben a cipősdoboz akció, itt ki kell emelnem a Mórincz Zsigmond Katolikus Iskola összefogását, az Esze Tamás Gimnázium gyűjtését, itt az iskolavédőnő vállalt aktív szerepet, és a Kálvin János Református Általános Iskola munkáját, akik sok-sok felajánlást gyűjtöttek össze. A karácsonyi Rajzpályázaton minden intézmény örömmel vett részt, amit a Szatmár Optika értékes ajándékkal díjazott.

E mellett több alkalommal tartottunk esetkonferenciát, főleg védelembe vételi eljárások előtt, ill. egyéb hatósági gyermekvédelmi intézkedés véleményezése előtt, sőt több eset volt, hogy 1 gyermek ügyében többször is találkoztunk.

Esetkonferenciát – az egy gyermek, ill. család ügyében tartott család és érintett szakemberek tanácskozását – 45 gyermek esetében tartottunk, melyeken a meghívottak és érintettek minden esetben részt vettek. Természetesen sokkal több esetben volt sikertelen a szervezés, azaz a meghívottak – ez esetben a családok- nem jöttek el. Próbáljuk ezekben az esetekben jobban bevonni a családokat, hiszen értük és róluk szól a megbeszélés. A jelzőrendszeri tagok minden esetben együtt működők voltak és részt vettek a megbeszéléseken, ahol véleményükkel, feladatvállalásukkal segítették a gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetését.

A Városi Rendőrséggel folytattuk közös programunkat, melynek célja, hogy városunk gyermek- és ifjúságát közös erővel próbáljuk meg a helyes társadalmi normák és viselkedés követőjévé tenni.

Már évekkkel ezelőtt szembesültünk azzal a ténnyel, hogy 14 év alatti gyermekek is bejárnak a város vendéglátó, szórakozó helyeire, ahol ki is szolgálják őket.

Ilyenkor végigjárjuk a város szórakozóhelyeit, éjjel 22-től hajnal 1 óráig, próbáljuk felderíteni a 14 év alatti és a 14-18 év közötti fiatalokat, akik túlzott mennyiségű alkoholt és esetlegesen kábítószer fogyasztanak. Ez a programunk 2005- ben indult.

A 2018-as évben 2 alkalommal került sor erre az éjszakai razziára, melynek során kb. 30-40 gyermek-és fiatalkorú igazoltatására került sor, minden esetben a szülővel és gyermekével segítőbeszélgetés történt, általunk a fiatal figyelmeztetve lett. 2009 óta a reggeli-délelőtti órákban is végigjárjuk a város szórakozóhelyeit, mert a lakosság és szülői jelzéseik szerint sok iskoláskorú gyermek kezdi ott a napját. Erre a programra a 2018-as évben 3 esetben került sor, hol a Rendőrséggel, hol a Közterületfelügyelőkkel. Mindenképpen fontosnak tartjuk, hogy ezek a programok – jelenleg az éjszakai razzia kevés- többször valósuljon meg az elkövetkezőkben, mert sok az igazolatlanul hiányzó, iskolából lógó fiatal, és az alkoholt fogyasztó, randalírozó,

bűncselekményt elkövető fiatal. Ebben kérjük továbbra is a Rendőrség közreműködését. A rendőrség beszámolójából sokrétű gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos munkájukat ismerhettük meg. Szoros kapcsolatban állnak a város iskoláival is, és a vidéki településeken is aktívan megjelennek.

A gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében:

Személyes segítő, kölcsönös bizalmon alapuló kapcsolat kialakítására törekszünk a szülőkkel, és a gyermekekkel egyaránt, a veszélyeztető körülmények elhárítása érdekében. Családgondozási feladatokat látunk el, melynek középpontjában a gyermek áll. A Család és Gyermejkölési Szolgálat feladata a komplex családgondozás. Segítjük a szülőket a gyermek gondozásában, ellátásában, a családban jelentkező működési zavarok megszüntetésében, ill. kezdeményezi és összehangolja a gyermekek és szülők részére a szociális alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást.

2018-ban 141 családban végeztünk családgondozást. Fő oka a szülői elhanyagolás, életvezetési-megélhetési problémák, magatartászavar, igazolatlan iskolai mulasztás, családi konfliktus (szülők egymás közötti, szülő-gyermek közötti), szenvedélybetegség volt. Jelzést legtöbbet az oktatási intézményektől kaptunk, majd a védőnőktől. Fő probléma szerint az elhanyagolás, a szülők életvitele, a tankötelezettség mulasztása, és az anyagi gondok álltak.

Védelembe vett gyermekek családját esetenaplóval, családsegítő esetként gondoztuk, ha a gondozási-nevelési tervben számunkra feladat van írva, azaz bele vagyunk vonva a gondozási folyamatba segítőként. 54 gyerek esetben volt erre példa.

Ebben az esetben a családgondozó megírja véleményét, azaz jelzéssel és az esetmenedzsernek, aki az egyéni gondozási-nevelési tervet a szülővel és a gyerekkel közösen készíti el, mely tartalmazza a szülő, a gyermek, a családgondozó feladatait a cél eléréséhez, a gyermeket veszélyeztető körülmény megszüntetése érdekében, képessé válva a gyerek testi-, értelmi-, érzelmi-, erkölcsi fejlődésének biztosítására.

Ezekben az esetekben a következő problémák álltak fenn: szülői elhanyagolás, szenvedélybetegség (alkoholproblémák), többszöri igazolatlan mulasztás, 50 óra igazolatlan elérése, szabálysértési ügyek, lopások, életvezetési- higiénia problémák, együttműködés hiánya alapellátás keretében, öngyilkossági kísérlet, bántalmazás, csavargás, iskolai magatartásproblémák, családon belüli konfliktusok miatt. Családból való kiemelésre 1 újszülött esetében került sor, igaz visszahelyezésünk taval sem volt.

A nevelésben lévő gyermek vérszerinti családjával mi már nem tartottunk fenn kapcsolatot, ezt az esetmenedzser végezte.

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat a családi konfliktusok megoldását, a családtagok közötti közvetítéssel (mediáció), ill. más konfliktuskezelő, családterápiás módszer alkalmazásával segíti elő. Erre több esetben volt szükség, melynek során megállapodás is született a felek között.

Több esetben szerveztünk ruhaosztást, főleg iskolakezdés, és évszakováltások előtt, együttműködve és figyelembe véve a védőnők javaslatait.

A mátészalkai Önkormányzat - karácsony előtt- ajándék csomaggal kedveskedett a 65 év feletti lakosoknak címre kihordva, és a szociálisan rászoruló családoknak élelmiszer csomagot biztosított, ebben az osztásban is részt vett a Család és Gyermekjóléti Szolgálat így több mint 3.453 főnek szerzett örömet.

A Rotary klub megkeresésére, akik 250 gyereket ajándékoztak meg karácsonyra, főleg játékkal, segítettünk a szülők lenyilatkoztatásában és kiértékelésében.

A szünidei étkeztetés során - melyet mint kötelező feladat látott el az Önkormányzat, - az 1-szeri meleg ételt, minden iskolai szünidőben pl. nyári szünidei gyermekétkeztetés keretében 54 napon át összesen 250 gyermek napi egyszeri meleg étkeztetését oldottuk meg közösen. Ennek során napi szinten együttműködtünk az Önkormányzat ügyintézőjével.

A családok a Mátészalkai Esze Tamás Gimnázium konyhájáról ételesben hordták haza és otthon fogyasztották el a többfogatós ebédet. Fontos megemlítenem az ingyenkonyhát, 2 is működik városunkban, ahova nagyon sok ügyfelünk jár. Már nem szégyellik az emberek, képesek türelemmel sorban állni és várni.

A 0-3 éves korú rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek a Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program keretében minden hónapban élelmiszer segélycsomagban részesültek, valamint 2 alkalommal a 7-14 éves korú gyermekek is részesültek az élelmiszercsomagból. Az élelmiszer csomag elsősorban alapvető élelmiszereket tartalmazott. Havonta átlagosan kb. 50-60 gyermeket érintett, és 2-3fő terhes anyát, akik a felnőtt csomagot vehették át. Ugyan ez a program és támogatás jelent meg a fogyatékkal élők, alacsony nyugdíjjal rendelkezők esetében, akik 3 havonta kaptak tartós élelmiszert.

A Johannita szeretet szolgálat 2018. decemberében ruhaadományban részesítette településünk rászoruló lakóit.

A Szatmár Optika szintén ruhaneművel, és gyerekjátékkal kedveskedett a gondozott gyerekeknek.

Részt vettünk stressz kezelő tréningen, továbbképzéseken, személyiségfejlesztő foglalkozáson, melyet jól tudunk alkalmazni munkánk során. Ellenőrzések során, amit 3 havonta végeztem a kollegák adminisztrációját ellenőrizve, mind a kistérségben mind Mátészalkán folyamatosan pótolták az esetleges hiányosságokat. A társuláshoz csatlakozott települések családgondozóival legalább havi 1 alkalommal találkoztunk, melyen az aktuális problémákat, jogszabályváltozásokat, szakmai kérdéseket vitattuk meg.

Az EFOP 1-4.2-16-2016-00015 sz. Integrált térségi gyerekprogramok a Mátészalkai Járásban elnevezésű pályázatunk a térség 26 településen különböző programelemekkel segíti az ott élő gyermekeket és a velük foglalkozó szakemberek munkáját. Ezzel még több lehetőséget, fejlődést, szakmai segítséget nyújtunk az ott élőknek. Ennek keretében a tavalyi évben 2 gondozott gyermekünk kapott szemüveget, és később is lehetőség lesz gyógyászati segédeszközhöz való ingyenes hozzájutásra.

Intézményünkben rendszeresen fogadtunk gyakorlatra hallgatókat, a Debreceni Egyetem Hajdúböszörményi Pedagógiai Főiskolai karról, Nyíregyházi Tanárképző Főiskoláról, a Debreceni Egyetem Egészségügyi Karáról.

A Család és Gyermejjóléti Szolgálat családgondozói részt vettek továbbá minden olyan szabadidős program szervezésében és lebonyolításában, amit az Önkormányzat vagy civil szervezetek kezdeményeztek (pl.: Mikulás-ház, Boldog Családokért Egyesület rendezvényei, Karácsonyi Városi rendezvények), egyéb és rendezvények és prevenciós programok. Kapcsolatot tartunk az 2018.-márciusában indult Egészségfejlesztő Irodával, részt veszünk egymás programjain.

A járási Jelzőrendszeri tanácsadó feladatokat a tavalyi évben Székelyné Seres Nóra látta el, januártól Konyhás Istvánné látja el, és Mátészalka esetmenedzsere jelenleg Humenyik Nikolett.

Terveink és céljaink a következő évre 2019- re:

- erősíteni szeretnénk kapcsolatunkat a város intézményeivel
- több közös konzultációt a város háziorvosaival, a gyermekorvosokkal, és az egyházak képviselőivel a felnőtt klienseink érdekében is.
- a jogszabályok előírásait maradéktalanul betartani és betartatni minden jelzőrendszeri taggal kapcsolatban
- szorosabb együttműködés a jelzőrendszeri tagokkal, eljutni oda, hogy mindig írásban, és időben tegyék meg a jelzést az erre kötelezett tagok.

- A gyermekvédelmi feladatok végzésébe hatékonyabban bevonni a családorvosokat és gyermekorvosokat, visszaszorítani a 250 óra feletti igazolt hiányzások és igazolatlan mulasztások számát.
- megvalósítani tervezett programjainkat, a prevenciós munkát erősíteni, főleg az iskolák irányában
- El kell érni, hogy minden iskola, ez főleg középiskolát érint, vállalja fel a hiányzások jelzését, mert a gyermek érdekét szolgálja az időben megtett jelzés.
- a Rendőrséggel közös nappali és éjszakai razzia számát növelni!
- továbbra is szakmai segítséget nyújtani a hozzánk tartozó településeken dolgozó családsegítőknek, találkozások számát növelni.
- több tréningen, szupervízión részt venni, a kiegészítést és a fluktuációt megakadályozni a dolgozók körében.

Az éves jelzőrendszeri intézkedési tervet a család- és gyermekjóléti szolgálat az éves szakmai tanácskozást követően minden év március 31-éig készíti el. Ebben számítunk a jelzőrendszeri tagok segítségére, ezt a dokumentumot ki kell bővítenünk, az óvodai és iskolai szociális segítőkkel való közös munkánkra is.

A Gyermekjóléti Szolgálat feladatait Mátészalkán a 2018-as évben 5 fő családgyógozó, és 1 szakmai vezető látta el:

-Nagyné Losonczy Ágota tagintézményvezető, szakvizsgázott szociális munkás, óvodapedagógus, mediátor

- Szásziné Hornyák Erika családsegítő szociálpedagógus
- Vasas Tímea családsegítő
- Meszlényi Zsuzsanna családsegítő szociálpedagógus
- Kissné Szaniszló Bettina családsegítő szociálpedagógus
- Bakos Gáborné (jelenleg Gyés) családsegítő szociálpedagógus
- Imréné Matiscsák Ildikó családsegítő szociálpedagógus

Munkánkhoz a megfelelő feltételek a fenntartó által biztosítva volt.

Papos településen a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat éves forgalma 2018-ban összesen 898 eset volt. Az esetszám az adományközvetítéseket, valamint azon személyek számát tartalmazza, akik a szolgáltatást együttműködési megállapodás alapján vagy egyszeri alkalommal vették igénybe.

Az előző évekhez hasonlóan 2018-ban is főként a 25-49 év közötti korosztály vette igénybe a szolgáltatást különböző problémákkal. A kliensek nemi összetételét tekintve többségük nő volt. Gazdasági aktivitásukra továbbra is jellemző, hogy magas az inaktívak, az álláskereső, valamint a közfoglalkoztatásban részt vevők száma. Az inaktívak nagy részét a rehabilitációs, illetve a rokkantsági ellátásban, a gyermek születésével kapcsolatos ellátásban részesülők, illetve a nyugdíjasok teszik ki. A tavalyi évhez képest észrevehető a csökkenés kis mértékben.

Szakmai tevékenység (halmozott adat)

92 információnyújtás, 74 segítő beszélgetés, ügyintézéshez segítségnyújtás 141, családlátogatás 298, adományközvetítés 16 alkalommal 263 adomány került kiosztásra.

2018-ban családsegítés együttműködési megállapodás alapján 47 család esetében, gyermekjóléti alapszolgáltatás pedig 13 gyermek esetében történt.

Az év során védelembe vétel keretében az esetmenedzserrel Humenyik Nikolettával - együttműködve 4 gyerek gondozása történt. A gondozott kiskorúak 1-17 éves korosztályúak volt.

Alapellátás 5 gyermek ügyében került megszüntetésre eredményesség miatt. Védelembe vételnél nem történt megszüntetés 2018-ban az észlelő és jelzőrendszer tagjaitól 23 jelzést kaptunk.

Az esetjelzéseket azonnali családlátogatás, valamint szükség szerint családgondozás követte. A 0-3 éves korú rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre (RGYK) jogosult gyermekek a Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program keretében 2018 júniusától minden hónapban élelmiszer segélycsomagban részesültek. Az élelmiszer csomag elsősorban alapvető élelmiszereket, pl.: lisztet, száraztésztát, cukrot, étolajat, konzervet tartalmaz. Összesen 106 csomag került kiosztásra.

Nyírkáta településen, a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a 2018-as év folyamán, 38 védelembe vett gyermek családját gondozta, valamint 37 gyermeket gondozott alapellátás keretein belül. Az érintett családok száma összesen 41.

A 2018-as évben nevelésbe vétel elrendelésére 15 gyermek esetében, 4 családnál került sor. A nevelésbe vétel fő oka, a szülők általi súlyos fizikai és lelki elhanyagolás illetve a család életvitele, elégtelen lakáskörülményei voltak.

Nyírkáta településen 1 gyermek kapott magántanulói státuszt.

Ópályi településen a személyi feltételek biztosítottak: A családgondozói feladatokat 1 fő főállású dolgozó látta el. A tárgyi feltételek is adottak. A helyiség, ahol a gyermekjóléti szolgálat működik, kicsinek bizonyult. Esetmegbeszélő és szakmaközi konferenciákon nem mindig férnek el a meghívott vendégek. Ilyenkor a Jókai Mór Általános Iskola Könyvtárában kérek helyet, vagy a Polgármesteri Hivatal Nagytermében működik. Az elmúlt évben a működéshez szükséges irodaszereket és a dologi feltételeket a helyi önkormányzat biztosította.

Az év folyamán a családoknál fellépő probléma megoszlása a következő:

Anyagi 25

Gyermeknevelési 15

Gyermekintézményi vagy beilleszkedési nehézség 3

Magatartás-, teljesítmény zavar 8

Családi konfliktus 10

Szülők vagy a család életvitele 12

Szülői elhanyagolás 16

Összesen: 89

Információ 102

Segítő beszélgetés 79

Tanácsadás 42

Hivatalos ügyekben való közreműködés 21

Családlátogatás 92

Szakmaközi megbeszélés 6

Esetmegbeszélés 8

Más szolgáltatáshoz közvetítés 15

Összesen: 365

A jelzőrendszer tagjaival folyamatos kapcsolatban vagyunk, akik az észlelt problémákat szóban, írásban, vagy telefonon jelzik.

Védőnői szolgálattól azonnal jelzést kapunk, ha munkájuk során ellátási hiányosságot, elhanyagolást, gyermeknevelési problémát, vagy felelőtlen szülői magatartást tapasztalnak.

Az iskolai és az óvodai nevelői munka során fellépő problémák, ha túlmutatnak az intézmény keretein, akkor ezen intézmények a szolgálat felé jelzéssel élnek. Ezt sokszor közös családlátogatások és esetmegbeszélések követik, és a szülő bevonásával próbálunk megoldást találni a felmerülő problémákra.

Továbbá igen nagy számban érkeztek megkeresések az elsőfokú jegyzői gyámhatóság, a rendőrség, a pártfogó felügyelet munkatársaitól.

A gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetése

Az elmúlt évben kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében alapellátás, illetve védelembevétel keretében gondoztuk a családokat. Ezen gondozási formákat követően, amennyiben nem voltak elégségesek a veszélyeztetettség megszüntetésére, ideiglenes hatályú elhelyezésre került sor.

Az elmúlt évben a településen alapellátás keretein belül 35 gyermek gondozását láttuk el, ami 26 családot érint, védelembe vétel keretein belül: 45 gyermek ami 29 családot érintett.

Nyírcsaholy településen a veszélyeztetettség megelőzése céljából, olyan észlelő és jelzőrendszert működtet a szolgálat, amely lehetővé teszi az egyes gyermek veszélyeztetettségének időben történő felismerését.

A jelzőrendszer aktív tagjai:

Védőnői Szolgálat részéről Bartháné Makkai Erika védőnő, Háziorvosi Szolgálat részéről Dr. Gál Gedeon háziorvos, Nyírcsaholyi Benedek Elek Általános Iskola részéről a gyermekvédelmi feladatokat ellátó személy Bacskó Sándor igazgató helyettes, Hétszínvirág Óvoda részéről a gyermekvédelmi feladatokat ellátó személy Dr. Kark Lászlóné, Polgár Egyesület részéről Herman Tamás polgárőrség elnöke, Tündéerkert Biztos Kezdet Gyerekház részéről Gergely Jánosné gyerekház vezető, és végül, de nem utolsósorban a Roma Nemzetiségű Önkormányzat részéről Lakatos Róbert elnök.

A fent felsorolt jelzőrendszer tagjaival együtt, vagy külön – külön a problémáktól függően esetmegbeszélést tartunk, ahol lehetőség nyílik a rászoruló gyermek illetve család jelzésére, a felmerülő problémák megbeszélésére, valamint a szükséges információk cseréjére. A jelzőrendszer tagjaival szinte napi kapcsolatba vagyok. Az elmúlt év során a településen a veszélyeztetett gyermekek száma 60 fő, ebből alapellátás keretén belül gondozott 41 fő, védelembe vett 19 fő volt, a december 31.-i állapot szerint aktív védelembe vett 13 fő. Magántanulók száma 2 fő. Községünkben fogyatékkal élő gyermekek száma 23 fő. Szociális gyermekétkezésben részt vett gyermekek száma, tavaszi étkezésben részt vettek száma: 124 fő, nyári étkezésben részt vettek száma: 162 fő, őszi étkezésben részt vettek száma: 112 fő, téli étkezésben részt vettek száma: 112 fő.

Jármi 2018. április hónapban a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultság alapján, 28 család vetőmagcsomagban részesült a Minden Gyerek Lakjon Jól Alapítvány jóvoltából.

2018. áprilisában a Nyírmeggyesi NEEKA Alapítványtól több zsák vetőmagot kapott községünk, mely kiosztásra került a közfoglalkoztatottak között.

2017. június hónaptól kezdődően, 2018 évben is minden hónapban a 0-3 éves korú gyermekek, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága alapján, a Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program keretében élelmiszer segélycsomagban részesültek.

Valamint e program keretében 2018. március, szeptember és november hónapokban tartós élelmiszereket tartalmazó csomag átvételére jogosult 38 fő. /Jogosul: megváltozott munkaképességű, valamint rendkívül alacsony jövedelmű időskorú személy, és a jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130% - át, rokkantsági vagy nyugellátásban részesülő, továbbá időskorúak járadékában részesülő személy, aki tartós bentlakásos ellátást nem vesz igénybe./ A tárgyévben megfordult kliensek száma 366 fő, közülük 10 új kliensnek számít.

2018-ben jelzőrendszeri megbeszélés 7 alkalommal volt tartva.

2018. évben 25 gyermeket alapellátás keretein belül gondoztam, 25 család esetében került esetenapló kitöltésre, 1 gyermek védelembe vételének megszüntetése történt, valamint 2 gyermek védelembe vételére került sor. A gondozásba vétel okai szülői elhanyagolás, életvezetési-megélhetési problémák, magatartászavar, igazolatlan iskolai mulasztás, családi konfliktus (szülők egymás közti, szülő-gyermek közti), szenvedélybetegség volt.

A 2018-as év során a Család – és Gyermekjóléti Szolgálat éves forgalma 1538 eset volt.

Nagydobos településen 2018. évben alapellátás keretein belül 38 gyermek volt gondozásban, mely 20 családot jelent és ebből 16 gondozás került megszüntetésre egyrészt eredményesség miatt, másrészt nagykorúvá válás, illetve költözés miatt. Jellemző probléma a szülői elhanyagolás, életvezetési, megélhetési problémák, magatartászavar, igazolatlan iskolai mulasztás volt. A védelembe vett gyermekek gondozását az esetmenedzserrel együttműködve láttam el, az esetek többségében közösen látogattuk meg a családokat és igyekeztünk annak érdekében együtt dolgozni, hogy a családok problémái megoldódjanak, illetve enyhüljenek, 20 védelembe vett gyerekkel foglalkoztunk közösen. Négy gyermek átmeneti nevelésbe lett véve, ideiglenes hatályú elhelyezésre három esetben került sor. Gondnoksággal kapcsolatos ügyben, a gyámhivatal felkérésére 19 környezettanulmányt készítettem. Együttműködési megállapodás alapján az elmúlt év során 89 főt kellett gondozni, akik összesen 54 családban élnek. Esetkonferenciát 8 alkalommal tartottam és szakmaközi megbeszélésre 6 alkalommal került sor. A szünidei gyermekétkeztetés keretén belül közel 200 gyermek kapott meleg ételt minden adott napon. 60-80 fő között mozog azoknak a létszáma, akik 0-3 év közötti gyermeket nevelnek, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek és kormányzati élelmiszersegély csomagot kaptak 2017. júniusától. Ennek kiosztásában és adminisztrációs feladatainak elvégzésében aktív segítséget nyújtottam. Közreműködtem a véradások szervezésében, melyre 3 alkalommal került sor, 56 fő véradó részvételével. Az önkormányzat kérésére 500 Ft-al támogatott minden véradót. Ruhaosztásra is sor kerül a 2018-es évben,

80-90 családot sikerült támogatni jelentős mennyiségű ruhaneművel. Vetőmag osztásában is részt vett a szolgálat, több, mint 200 család részesült benne.

A szolgálatnál megjelent ügyfelek részére 126 alkalommal nyújtottam információt, 482 segítő beszélgetés volt, tanácsadásra 32 alkalommal került sor, 531 esetben ügyintézésben kellett segíteni az ügyfeleket.

Szabálysértéssel, illetve bűncselekmény elkövetésével kapcsolatban 18 év alatti személyt érintően két esetben érkezett jelzés a rendőrségtől. A jelzőrendszer aktívan működött, a tagok együttműködése és a problémák megoldására irányuló magatartása példaértékű Nagydoboson. Igazolatlan iskolai mulasztással kapcsolatban 44 alkalommal jelezték az iskolák.

Nyírmeggyes településen a Család és Gyermejkölési Szolgálat 2018 évben végzett szakmai tevékenysége:

2018-ben 1 653 fő kért segítséget a forgalmi napló szerint.

A forgalmi napló adatai alapján a Család és gyermekjölési szolgálat szakmai tevékenységének esetszáma magába foglalja a segítő beszélgetéseket, családlátogatásokat, szakmakölzi megbeszéléseket, esetkonferenciát, tanácsadást, információnyújtást, hivatalos ügyintézésben való közreműködést. 2018- as évben az EFOPOS EU-s pályázat Krízis alap keretében lehetőséget biztosít gyógyászati segédeszközök vásárlására. Két általános iskolás gyermeknek tudtunk szemüveget beszerezni 38 000 Ft értékben.

A Szolgálat közreműködött a Magyar Kormány által biztosított élelmiszer-csomag szétosztásában. Azok kapták, akik 0-3 éves korú gyermeket nevelnek és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek. Ez havonta 15-20 családot érint.

Gondozási esetek összesen	35	17
ebből Védelembe vétel	4	2

Jármi: 2009 januártól Vargáné Balogh Marianna

Jelenleg is heti 40 órában látja el feladatát.

Helyszín: 4337 Jármi, Petőfi út 12. Általános Iskola

Hétfőtől – csütörtökig: 7.30- 11.30-ig

Pénteken: 7.30- 11.30-ig

Nagydobos: Köveshegyi Tiborné Gyese van, helyettesítője Kerekes-Czeglédi Tünde

Főállásban, heti 40 óra

Helyszín: 4328 Nagydobos, Fő út 135. Általános Iskola

Hétfőtől – csütörtökig: 7.30- 11.30-ig

Pénteken: 7.30- 11.30-ig

Nyírkáta: Sándor Szilvia

Napi 8 órában látja el feladatát.

Helyszín: 4333, Nyírkáta, Hodászi út 3.

Hétfőtől-csütörtökig: 7.30-14.00-ig

Péntek: 7.30-11.30-ig

Nyírmeggyes:

Filepné Bíró Anita szociális munkás

Napi 8 órában

Helyszín: 4722, Nyírmeggyes, Rákóczi út 17.

Hétfőtől – csütörtökig: 7.30- 11.30-ig

Pénteken: 7.30- 11.30-ig

Nyírcsaholy:

Nagy Csaba

Heti 40 óra

Helyszín: Nyírcsaholy, Hunyadi út 6

Hétfőtől – csütörtökig: 7.30- 11.30-ig

Pénteken: 7.30- 11.30-ig

Papos:

Pink Vivien

Heti 40 óra

Helyszín: Papos Szent István Király út

Hétfőtől – csütörtökig: 7.30- 11.30-ig

Pénteken: 7.30- 11.30-ig

Mátészalka, 2019. február 26.

Nagyné Losonczy Ágota
Nagyné Losonczy Ágota

Gyermejjóléti Szolgálat tagintézmény vezető

Szatmári Egyesített Szociális és
Egészségügyi Alapellátási Intézmények

Bölcsőde

**BESZÁMOLÓ
A 2018. ÉVI SZAKMAI MUNKÁRÓL**

Mátészalka, 2019. január 10.

Czopp Endréné
Czopp Endréné
tagintézményvezető

A bölcsőde 2011. július 01-től, 102 férőhellyel, 8 gyermekcsoporttal működik.

Az egyes gyermekcsoportok létszámát: a csoportszoba alapterülete, illetve a gyermekek életkora határozza meg. Az 1997. évi XXXI. Törvény alapján:

- 1 gyermekcsoportban maximum 12 fő gyermek gondozható, nevelhető.
- Ha valamennyi gyermek betöltötte a második életévét, legfeljebb 14 gyermek gondozható, nevelhető
- A fogyatékos gyermeket is ellátó bölcsődei csoportban legfeljebb 10, a kizárólag fogyatékos gyermeket ellátó csoportban legfeljebb 6 gyermek fejleszthető, gondozható.

A fentiek alapján bölcsődénk

- 1 db 10 fős
- 1 db 12 fős
- 4 db 13 fős
- 2 db 14 fős

csoport működtetésére kapta meg a működési engedélyt a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalától.

A 10 fős gyermekcsoportban 1 fő fogyatékkal élő gyermek gondozását- nevelését, fejlesztését, végeztük, gyógypedagógus irányításával teljes integrációban.

A bölcsődei felvétel iránt jelentősen megnövekedett az igény a kedvező törvényi változások miatt. 2016. január 01-től mindazon szülők igénybe vehetik a bölcsődei ellátást, akiknek gyermeke a 6 hónapot betöltötte és igazolja, hogy munkaviszonyban áll.

A bölcsődei ellátást 2018. évben 165 fő vette igénybe. A %-os kihasználtság a beíratott gyermekekhez képest 89%. Sajnos a 0-3 éves korú gyermekeknél a megbetegedés aránylag magas, még nem alakult ki az immunrendszerük – ezért gyakrabban hiányoznak betegség miatt, – másrészt az iskolai, óvodai szünet idején is alacsony az igénybevétel.

A 2014-ben bevezetett kedvezőbb normatíva számítás miatt kb. 8 fővel több gyermekre igényelhetünk támogatást, mint a korábbi években.

A bölcsődei felvétel és beszoktatás egész évben folyamatos, amely jelentősen megterheli mind a kisgyermeknevelőket, mind a gyermekeket is.

Bölcsődénk 2006. évtől kistérségi feladatot is ellát. Az elmúlt évben a térségből 21 fő részesült bölcsődei ellátásban.

A bölcsődei gondozó-nevelő munkát 18 fő kisgyermeknevelő látja el. Kisgyermeknevelőink közül 17 fő rendelkezik felsőfokú szakirányú végzettséggel, 1 fő pedig középfokú végzettségű.

Szakképzett kisgyermeknevelőinknek 4 éven belül 60, illetve 80 továbbképzési pontot kell megszerezniük – szakmai tanfolyamon, személyiségfejlesztő tréningen, szakmai műhelyen, szakmai tanácskozáson való részvétellel. 2018. évben 7 fő kisgyermeknevelő vett részt szakmai tanfolyamon a Családbarát Ország Nonprofit Közhasznú Kft. szervezésében teljesen ingyen.

A kisgyermeknevelőkkel havonta, illetve szükség esetén megbeszélést tartunk. A megbeszélések témája: aktuális események, új információk átadása, a megfigyelések értékelése, az adminisztrációs munka elemzése, a továbbképzéseken elhangzottak megvitatása, a szakmai ismeretek felelevenítése. A szakmai munkával kapcsolatos új információkról, törvényei változásokról a Magyar Bölcsődék Egyesületének, a Magyar Bölcsődék Demokratikus Szakszervezetének honlapjáról tájékozódunk.

Gyermekeink örömmel jönnek a közösségbe, jól érzik itt magukat, amelyben igen nagy szerepe van a személyes jó kapcsolatnak, a játszóközösségnek. A szülők és a kisgyermeknevelők kapcsolata őszinte, meghitt szinte baráti.

A reggeli bevitelnél és a délutáni hazaadásnál megbeszéljük a gyermekkel kapcsolatos esetleges problémákat, az elért eredményeket (felült, felállt, felhúzta cipőjét, stb.), a gyermekek fejlődése érdekében soron következő lépéseket (szobatisztaság, önállóságra nevelés)

A gyermekfelvételt családlátogatás előzi meg, ahol a kisgyermeknevelő megismerkedik a leendő kis bölcsődéssel, a családdal. A kisgyermeknevelő és a szülő közötti jó kapcsolat kialakítása szempontjából nagy jelentősége van a családlátogatásnak.

A meghitt, biztonságos otthoni környezetben a szülők őszintébben mernek beszélni, nevelési problémájukról, jobban mernek kérdezni, érdeklődni.

A kisgyermeknevelő ismerteti a szülőkkel a bölcsődei napirendet, a házirendet, tájékozik a gyermek egyéni szokásairól, tájékoztatást nyújt a bölcsődei beszoktatás menetéről. A családlátogatást a két hetes fokozatos anyás beszoktatás követi. Tapasztalataink azt bizonyítják, hogy a gyermekek beilleszkedése így szinte zökkenőmentes.

A gyermek a bölcsődébe kerüléstől az óvodai átadásig ugyanabba a gyermekcsoportba jár, ugyanahhoz a kisgyermeknevelőhöz tartozik (saját gyermekrendszer) ami lehetővé teszi, hogy a gyermek nyugodt, derűs, kiegyensúlyozott, érdeklődő legyen. A bölcsődei gondozási-nevelési év augusztus 31-én ér véget, de az óvoda vezetésével kötött megállapodás alapján a 3. életévét január 31.-ig betöltő óvoda érett gyermekeket február 01-től átadjuk az óvodának. Erre azért van szükség, hogy fel tudjuk venni azokat a gyerekeket, akik jelentkezésüket erre az időpontra adták be. Az óvodába kerülő gyermekeink teljesen önállóak. Az ilyen gyermekek jól tájékozódnak környezetükben, ismerik a napi eseményeket, szokásokat, szabályokat. Környezetük iránt nyitottak, érdeklődőek, szókincsük gazdag. Nagyon sok mondókát, verset, éneket, mesét ismernek. Óvodáskorú gyermekeink baráti kapcsolatot alakítanak ki, ezek a barátságok gyakran egész életen át fennmaradnak.

Szakmai programunkban kiemelt szerepet kap a természet megismertetése és megszerettetése, a család és a bölcsőde kapcsolatának erősítése.

A gyermekek napi tevékenységét, a spontán, természetes kíváncsiságra építjük, folyamatos és alkalmi megfigyelésekkel kísérjük figyelemmel, a természet változásait, az egyes élőlények életmódját.

Ilyen tevékenységeink:

- Télen a madarak etetése
- Tavasztól – őszig a kertben, az udvaron található bogarak, hangyák megfigyelése

- Benne van a programunkban a falevelek gyűjtése, a virágoskert gondozása, ápolása, a levágott fű összegyűjtése
- A téli hidegben, amikor a kinti hőmérséklet nem teszi lehetővé a szabad levegőn való tartózkodást, a havat tálakban bevisszük a csoportszobába, hogy ismerkedjenek vele a gyermekek.

A család és a bölcsőde kapcsolatának erősítését segítik elő a szülői értekezletek, szülőcsoportos beszélgetések, a napi beszélgetések, a nyílt napok, az év jeles napjai alkalmából szervezett ünnepek (farsang, gyermeknap, mikulás).

Ezeket, az ünnepeket fényképeken, videofelvételeken örökítjük meg. Gyermeknapon, húsvétkor, mikuláskor, ajándékokkal kedveskedtünk kis bölcsődéseinknek. Anyák napján saját készítésű ajándékokkal leptük meg az édesanyákat. A szülők igyekeztek viszonzni a feléjük és gyermekeik felé irányuló szeretetet – ők pedig, játékokkal, készségfejlesztő eszközökkel, textíliával, tisztálkodó szerekkel, tárgyi eszközökkel támogatják munkánkat, gyermekeinket.

A gyermeknapon a mátészalkai Rendőrkapitányság és a Katasztrófavédelem munkatársai tartottak bemutatót gyermekeinknek. A rendőrautóba és a tűzoltóba is be lehetett ülni, meg lehetett nyomni a dudát, stb. A gyermeknapi program része volt még az arcfestés, aszfaltrajzolás, gyöngyfűzés, gyurmázás.

2018. évben Karácsonykor 15 fő hátrányos helyzetű gyermek kapott ajándékot a Rotary Klub felajánlásából. A szülők nagy örömmel fogadták a támogatást, hisz így gyermeküket meg tudták lepni a „várt” ajándékkal.

Az elmúlt évben 4 alkalommal volt bábelőadás a bölcsődénkben, melyet a Nyíregyházi Szivárvány Bábszínház tagjai tartottak. A gyermekek nagy szeretettel és kitörő örömmel fogadták a bábszínházat, az óriás bábokat és a mese előadásokat. Egy alkalommal Romwalter Éva zenés műsorral kedveskedett gyermekeinknek. A gyerekek nagyon élvezték az előadást, boldogan énekeltek, táncoltak az előadó kérdésére.

Novemberben fényképezés volt. Minden szülő élt a lehetőséggel, hogy gyermekéről fénykép készüljön. Az így elkészült képekkel lepték meg a nagyszülőket karácsonykor.

A 2015. szeptember 01 –től bevezetett ingyenes bölcsődei étkeztetés következményeként 106 fő ingyen étkezett a bölcsődében. Ebből 70 fő jövedelmi helyzete miatt, 19 fő esetében 3 vagy több gyermek van a családban, 11 fő rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, 2 fő tartós beteg, 1 főnek tartós beteg van a családjában, 1 főt nevelésbe vettek, 2 fő pedig sajátos nevelési igényű gyermek.

A bölcsődei alapítvány által kialakított só szoba használatát nagyon kedvezően fogadták a szülők. Nagyon örültek annak a lehetőségnek, hogy gyermekeik heti 2 x 30 percet tölthetnek a sósobában teljesen ingyen. A sósoba jótékony hatásának köszönhetően a téli hónapokban kevesebbet hiányoztak a gyerekek betegség miatt

A bölcsőde a gyermekek, illetve a családok érdekében folyamatos kapcsolatban áll:

- Védőnői szolgálattal
- Gyámhatósággal
- Család és Gyermekjóléti Szolgálattal
- Család és Gyermekjóléti Központtal
- Házi gyermekorvosokkal
- Pedagógiai Szakszolgálattal
- Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal

A velük kialakított jó kapcsolatnak köszönhetően tudunk tanácsot adni, segítséget nyújtani, s ha kell megfelelő szakemberhez irányítani a problémával hozzánk forduló szülőket.

A bölcsődében működő alapítvány támogatásával 2018-ban babákat, hintaasztalokat vásároltunk valamennyi gyermekcsoport számára, mintegy 400 ezer forint értékben.

Bölcsődénkben az elmúlt évben a Népegészségügyi Szakigazgatási szerv végzett ellenőrzést, amely hiányosságot nem tárt fel.

Főzőkonyhánkat 2015. július 01 – től a Szalka – Víz Kft. üzemelteti. A gyermekek étlapját a Szalka – Víz Kft. élelmezésvezetője állítja össze. Sajnos nem kéri ki a véleményemet az ét-

lappal kapcsolatban. Bölcsődénkben biztosított a diétás étkezés mindazon gyermekek számára, akik szakorvosi javaslattal rendelkeznek, illetve azzal tudják igazolni, hogy milyen speciális diétára van szükségük.

A takarítónők 2017. január 01-től bölcsődei dajka munkakörbe kerültek. A feladat ellátásához szükséges képesítést 2019. december 31-ig kell megszerezniük. Már elküldtük a 2 fő bölcsődei dajka jelentkezését a tanfolyamra. Reméljük, hogy hamarosan megkezdődik a képzés. A bölcsődei dajka nem csak takarítási feladatokat lát el, hanem segíti a kisgyermeknevelők munkáját is. Felügyeletet biztosít az udvaron illetve a csoportszobákban, le illetve fel rakja a fektetőket, kirakja a jellel ellátott takarókat, beviszi az egyes étkezésekhez szükséges edényeket, eszközöket, ételt a csoportszobába.

Mátészalka, 2019. január. 10.

Czopp Endréné
tagintézményvezető

VÉLEMÉNYLAP AZ ELŐTERJESZTÉSEKHEZ

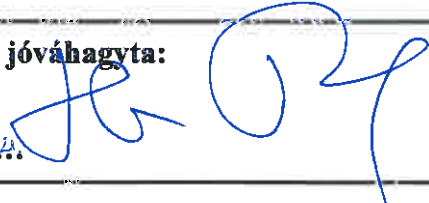
ELŐTERJESZTÉS CÍME, TÉMÁJA, IKTATÓSZÁMA: 1672-3/2019.

Előterjesztés Mátészalka Város Önkormányzat által ellátott gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak értékeléséről, illetve a szakmai munka értékeléséről

Előterjesztés készítéséért felelős(ök): Potosné Dr. Kovács Zsuzsanna aljegyző

Imre Miklósné intézményi referens

Előterjesztés véleményezése:

NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
Előterjesztést ellenőrizte: Ellenőrzés időpontja: 2019. május 21.	Előterjesztést jóváhagyta: 2019. május 21.